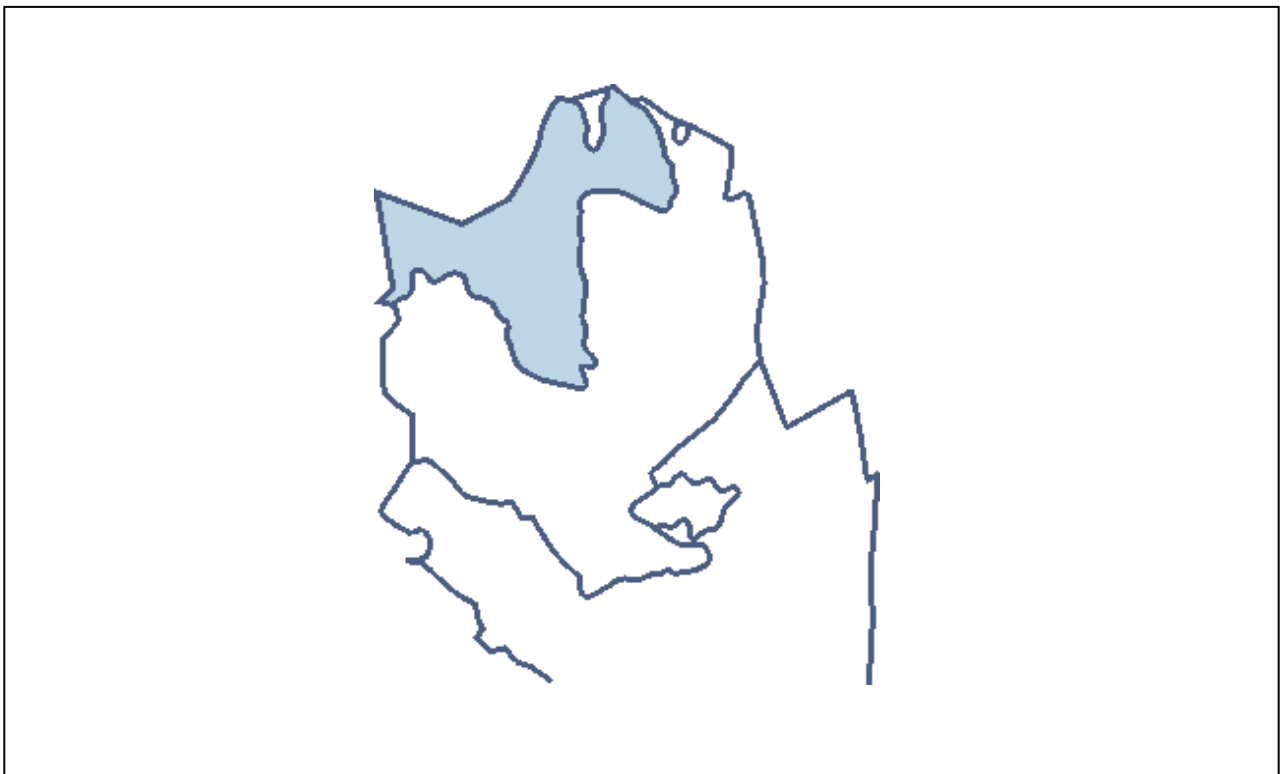

Generalplan för Esbos norra delar/ del II

Beskrivning

Generalplaneenheten och
Trafikplaneringens ansvarsområde

Stadsfullmäktige 17.6.1996, 3§

Företal

Vid behandlingen av generalplaneförslaget för Esbos norra delar beslöt stadsfullmäktige 19.1.1994 dela generalplaneområdet i två delar, godkänna den del som omfattar de östra och södra delarna och underställa den godkända delen miljöministeriet för fastställelse.

Den del som omfattar de norra och nordvästra delarna återremitterade stadsfullmäktige för ny beredning. Fullmäktige beslöt också om ändringar, som bör göras i den återremitterade delen. Under den förnyade beredningen har generalplaneförslaget och skogsvårdsdirektiven varit framlagda enligt 154 § ByggF och 29 § ByggF. På basen av de inlämnade anmärkningarna gjorde stadsstyrelsen vissa smärre ändringar i generalplanen. Detta är en beskrivning över den generalplan som stadsfullmäktige godkände 17.6.1996. Till handlingarna hör också en generalplanekarta (ritn. nr 5100) och en pärm med kartbilagor (D 13: 1996).

Generalplanen för Esbos norra delar, del II omfattar de norra och nordvästra delarna av de två nordliga storområdena, dvs. Gamla Esbo och Norra Esbo. Utgångspunkterna och principerna i generalplanen överensstämmer med stadsfullmäktiges beslut 19.1.1994 och med de riksomfattande skyddsprogrammen.

De uppgifter som legat till grund för generalplanen har uppdaterats. Vid behov har också situationen i Esbos norra delar och i hela Esbo granskats.

Generalplanen för Esbos norra delar, del II har uppgjorts vid stadsplaneringscentralens generalplaneenhet.

Sammandrag

GENERALPLAN FÖR ESBOS NORRA DELAR, DEL II

UTGÅNGSPUNKTER

Enligt byggnadslagen bör i stad utarbetas en generalplan till grund för den detaljerade planläggningen och för annan planering av markdispositionen. Generalplanen är en översiktlig plan, som är norm vid utarbetande och ändring av stadsplan.

Enligt de allmänna målsättningar för kommunplaneringen, som stadsfullmäktige godkände i september 1989, skall den generalplan för Esbo som är under beredning utgöra en strategisk vägledning för kommunplaneringen, den detaljerade planläggningen, markanskaffningen, byggnadsverksamheten, miljövården och -skyddet samt vid tidsbestämmandet av markanvändningen.

Generalplanen är uppgjord så att den kan fastställas.

Tidigare skeden

Det första generalplaneutkastet för Esbo blev färdigt 1968, men godkändes inte av fullmäktige. Fullmäktige godkände en ny generalplan 1978. Högsta förvaltningsdomstolen upphävde generalplanebeslutet 1984, varefter beredningen av en ny generalplan för Esbo inleddes.

Stadsstyrelsen beslöt 20.6.1989, att den norra delen av generalplanen behandlas först. Generalplaneförslaget för Esbos norra delar var två gånger framlagt i enlighet med 29 § byggnadsförordningen. Stadsstyrelsen behandlade generalplanen 7.9.1993. Stadsfullmäktige beslöt 19.1.1994 dela generalplanen i två delar, varav den återremitterade de norra och nordvästra delarna för ny beredning. Den av stadsfullmäktige 19.1.1994 godkända generalplanen för Esbos norra delar, del I, har fastställts av miljöministeriet 27.6.1996.

Denna generalplanens del II var som utkast framlagd enligt 154 § ByggF år 1994, och som förslag enligt 29 § ByggF år 1995. Stadsstyrelsen behandlade generalplanen 21.5.1996. Stadsfullmäktige godkände generalplanen 17.6.1996 och beslöt underställa denna miljöministeriet för fastställelse förutom rörande skjutbaneområdet i Lahnus. Denna beskrivning gäller den underställda del II av generalplanen.

Huvudprinciper och dimensionering

Generalplanen för Esbos norra delar del II baserar sig på stadsfullmäktiges beslut 19.1.1994.

Till grund för områdesreserveringarna i generalplanen ligger det av stadsstyrelsen godkända generalplaneförslaget för Esbos norra delar (16.10.1992) och de av stadsfullmäktige gjorda ändringarna (19.1.1994). De randvillkor som fullmäktige ställde för planeringen baserar sig på dess tolkning av de riksomfattande skyddsprogrammen. Denna tolkning är betydligt mera skyddsbetonad och restriktiv beträffande utnyttjandet än ifrågavarande program. Fullmäktige förkastade bl.a. den i ett tidigare skede av generalplanarbetet upptagna målsättningen beträffande bevarandet av de fungerande jordbruken i livsdugligt skick. Fullmäktige ändrade hundratals hektar jord- och skogsbruksområden till rekreations- och naturskyddsområden och dessutom hundratals hektar rekreationsområden, där utövande av jord- och skogsbruk i vårdande syfte tillåtits, till naturskyddsområden.

De av stadsstyrelsen gjorda ändringarna (9.1.1995) gäller byggnadsrätterna på jord- och skogsbruksområdena (MT och MM), vissa smärre gränsjusteringar samt planbestämmelserna på det

område som hör till det riksomfattande strandskyddsprogrammet. De av stadsstyrelsen 21.5.1996 gjorda ändringarna rör planbestämmelserna för det område som hör till det riksomfattande strandskyddsprogrammet samt vissa smärre gränsjusteringar.

I skogsvårdsdirektiven har inte gjorts ändringar. Vid godkännandet av generalplanen 17.6.1996 beslöt stadsfullmäktige lämna skjutbaneområdet i Lahnus utanför generalplanområdet.

Generalplanen omfattar ca 23 ha huvudsakligen för småhusboende avsedda byområden samt 4 ha arbetsplatsområden för industri och lagerverksamhet samt 23 ha områden för offentlig service, närmast fritids- och rekreationsservice.

Generalplaneområdet är till naturförhållandena mångsidigt och mycket representativt för den sydfinska kusttrakten, men funktionsmässigt ensidigt bevarande eftersom det till stor del omfattar enbart naturskyddsområden och rekreatiomsområden. Det finns ett behov på riksnivå att ta området i friluftsbbruk och numera i allt högre grad med betoning på ett rent bevarande naturskydd, vilka målsättningar staden i mån av möjlighet på detta sätt vill befrämja.

Befolkning och boende

På generalplaneområdet bor för närvarande 110 invånare och man har inte för avsikt att nämnvärt öka invånarantalet. De reserverade byområdena tillåter kompletterande byggande i liten omfattning.

Rekreatiomsområden och idrott

Rekreatiomsområdena uppgår till drygt 2 700 ha. Kartbilagorna upptar en mera detaljerad uppdelning i närrekreatiomsområden samt friluftsb- och strövområden och idrottsområden, friluftsbstråksnätet samt utvecklings- och vårdsbälten inom Noux-området.

Skydd

På huvudkartan anges de kulturhistoriskt betydelsefulla område-na. På general-planeområdet finns också objekt och områden som är skyddade enligt fornmin-neslagen.

Naturskyddsförslagen överensstämmer med stadsfullmäktiges beslut och miljövårdsnämndens förslag med smärre undantag. På huvudkartan upptas de fredade skyddsområdena samt skyddsområdesförslagen, vilka gäller alla betydelsefulla områden på riks- och landskapsnivå samt en del områden av lokal betydelse.

Jord- och skogsbruk

Jord- och skogsbuksområdena utgörs i denna generalplan av två typer, vilkas huvudsakliga skillnad ligger däri, att byggnadsrätt för glesbebyggelse inte förekommer på de obebyggda områdena norr om Vichtisvägen. Dessa MM-områden uppgår till 380 ha och jord- och skogsbruksområden av det slag som förekommer i generalplanens del I ca 570 ha. Byområden i anslutning till jord- och skogsbruksområden (AT) förekommer ca 23 ha.

FÖRVERKLIGANDE AV GENERALPLANEN

Staden är skyldig att följa upp och ändra generalplanen, ifall den inte fyller de krav som ställs av ändrade förhållanden. Motiverade avvikelser från generalplanen är möjliga vid stadsplaneringen. Det är viktigt är att de centrala principlösningarna bibehålls.

Miljöministeriet har 27.6.1996 fastställt den av stadsfullmäktige 19.1.1994 godkända generalplanen för Esbos norra delar, del I. Efter fastställelsen kommer planen att få hela den i byggnadslagen och förordningen avsedda rättsverkan som stadgas för generalplan. Vid godkännandet av föreliggande del II av generalplanen beslöt stadsfullmäktige underställa även denna miljöministeriet för fastställelse.

Förverkligande av regionplanen

Generalplanen avviker till vissa delar från regionplanen. Som bilaga (nr 5) medföljer en detaljerad förteckning över avvikelserna jämte motiveringar och karta (separat pärm). Inga avvikelser som förutsätter direkta ändringar i regionplanen finns upptagna

1 Inledning

1.1

Avsikten med generalplanen

Generalplanen är ett uttryck för stadens vilja beträffande huvudlinjerna för användningen av områdena och utvecklandet av miljön.

Enligt byggnadslagen (28 § 1 mom.):

"Till grund för en detaljerad planläggning samt för planeringen av byggandet och markdispositionen i övrigt skall i stad uppgöras en generalplan, som anger huvuddragen av markens nyttjande för olika ändamål, såsom:

1) för boende; 2) för näringsverksamhet, såsom industri, handel och serviceverksamhet samt lant- och skogshushållning; 3) för rekreation samt 4) för trafik, vattenförsörjning och andra allmänna behov."

Enligt byggnadslagen (29 § 1 mom. och 22 § 2 mom.) skall generalplan

"uppgöras så, att däri upptages tillräckligt stora, av den framtida utvecklingen förutsatta områden för olika ändamål. Vid uppgörandet av planen skola av förhållandena inom området betingade särskilda behov beaktas..."

1.2

Generalplanens förhållande till annan planering

Regionplan skall tjäna till ledning vid uppgörande och ändring av generalplan, stadsplan, byggnadsplan och strandplan.

Generalplan tjänar till ledning vid uppgörande och ändring av stadsplan och strandplan, så ock då åtgärder eljest vidtagas för reglering av nyttjandet av områden i stad.

Generalplan kan utarbetas så att den gäller en del av kommunens område såsom denna generalplan för Esbos norra delar del II.

I stadsplan bestäms i detalj de olika områdenas gränser och användningsändamål. Generalplan gäller inte på fastställda stadsplane- eller strandplaneområden. I denna generalplan ingår inte fastställda eller anhängiga stadsplaner.

Generalplaneringen utgör en del av stadens planering och beslutsfattande på det strategiska planet. Generalplanen och stadsplanerna skall ha fast anknytning till målsättningarna inom kommunplaneringen på lång sikt samt till verksamhets- och ekonomiplaneringen.

1.3

Esbo generalplans tidigare skeden

Det första generalplaneutkastet blev färdigt 1968, men godkändes inte av fullmäktige. Arbetet påbörjades på nytt 1972 och fullmäktige godkände generalplanen 1978. Besvär inlämnades och 1984 bibehöll högsta förvaltningsdomstolen länsrättens beslut, med vilket fullmäktiges beslut hade upphävts.

Omedelbart efter detta beslöt Esbo stadsstyrelse att den av fullmäktige godkända generalplanekartan fortsättningsvis utnyttjas som en generalplanemässig plan, som grund för den fortsatta planeringen och som norm vid behandlingen av tillståndsärenden och att åtgärder vidtas för

utarbetande av en generalplan för Esbo. Generalplaneutkastet blev färdigt hösten 1987 och var därefter framlagt i enlighet med 154 § ByggF. Stadsplaneringsnämnden godkände 28.6.1988 sitt förslag till generalplan för Esbo att översändas till stadsstyrelsen.

Stadsstyrelsen beslöt 29.6.1989 att generalplanen för Esbo behandlas i två delar samt att generalplanen för Esbos norra delar behandlas först. En viktig del av beslutet var, att som grund för planeringen och behandlingen av undantags- och styckningstillstånd tillämpa det av nämnden 1988 godkända generalplaneförslaget.

Generalplanen för Esbos norra delar

Stadsstyrelsen godkände generalplaneförslaget för Esbos norra delar 28.6.1990 att framläggas offentligt enligt 29 § byggnadsförordningen. Samtidigt beslöt stadsstyrelsen att i kungörelsen om framläggandet meddelas, att generalplanen kommer att underställas miljöministeriet för fastställelse.

Generalplaneförslaget hölls i enlighet med 29 § byggnadsförordningen offentligt framlagt hösten 1990. Med anledning av de gjorda ändringarna framlade stadsstyrelsen förslaget på nytt hösten 1992. Största delen av de hittills inlämnade anmärkningarna gällde Noux-området. I likalydande ordalag krävdes förbud mot hyggen och dylika åtgärder "m.a.o. tillståndsförfarande i enlighet med 124a § ByggL" i generalplanens bestämmelser beträffande rekreatiomsområden och jord- och skogsbruksområden.

Med anledning av anmärkningarna föreslogs inga ändringar i generalplanen, utan man hänvisade till det framtida delgeneralplanarbetet, där man i detalj kunde definiera såväl byggnadsverksamhetens omfattning som tillståndsbehovet beträffande åtgärder som berör naturen. I februari 1994 strök stadsstyrelsen emellertid ovannämnda delgeneralplaner från planläggningsprogrammet.

Stadsplaneringsnämnden behandlade generalplanen 1.4.1993 och stadsstyrelsen 7.9.1993. Stadsfullmäktige beslöt 19.1.1994 dela generalplanen i två delar, varav den godkände de södra och östra delarna och återremitterade de norra och nordvästra delarna för ny beredning. Denna beskrivning gäller den återremitterade delen, del II.

Generalplanen för Esbos norra delar, del II

Stadsstyrelsen beslöt 19.4.1994 godkänna det 7.4.1994 daterade, enligt stadsfullmäktiges direktiv uppgjorda utkastet till generalplan för Esbos norra delar att framläggas på sätt som avses i 154 § ByggF, dock med de ändringar stadsstyrelsen fattat beslut om.

Stn godkände 17.5.1994 de skogsvårdsdirektiv som uppgjorts av den arbetsgrupp styrelsen tillsatt och beslöt framlägga dessa samtidigt med generalplaneutkastet.

Generalplaneutkastet och skogsvårdsdirektiven var i enlighet med 154 § ByggF framlagda 27.5 - 16.6.1994. Det med anledning av anmärkningarna korrigerade generalplaneförslaget var enligt 29 § ByggF framlagt 14.3 - 18.4.1995. Också denna gång inlämnade invånarna på området ett flertal anmärkningar. Denna beskrivning gäller den generalplan, del II, som stadsstyrelsen ändrat på basen av anmärkningarna och som stadsfullmäktige 17.6.1996 godkänt.

1.4

Arbetsprogram och organisation

Generalplanen för Esbos norra delar del II baserar sig på generalplanen för hela Esbo, för vilken stadsstyrelsen godkände arbetsprogrammet 7.5.1985. Enligt detta utarbetas en generalplan, som kan fastställas. Arbetet utförs av stadsplaneringscentralens generalplaneenhet i samarbete med övriga enheter och förvaltningsorgan. Arbetsprogrammet har senare preciserats.

1.5

Information

Om inledandet av arbetet med en generalplan för Esbo kungjordes i tidningarna i juni 1985 i enlighet med 13 § lagen om förvaltningsförfarande. Därefter har information flera gånger ingått i Esbotidningen och dessutom har anordnats informationsmöten som besökts av ett stort antal kommuninvånare. Under den tid planen hölls framlagd år 1990, 1992, 1994 och 1995 var en planerare anträffbar också vid Norra Esbos stadsbyrå i Kalajärvi.

2 Utgångspunkter och basuppgifter

2.1

Baskarta

Som baskarta för generalplanen har använts den av fastighetscentralen uppgjorda ämbetskartan i skalan 1:20 000, på vilken fastighetsindelningen jämte registernummer ingår.

2.2

Planeringssituation

Regionplan

Esbo har hört till Helsingfors regionplansförbud, vilket fr.o.m. 1.1.1993 utvidgat sin verksamhet och sitt verksamhetsområde och ändrats till Nylands förbund. Regionplansituationen är följande:

Regionplan för jord- och skogsbruksområden, rekreationsområden samt skyddsområden (I)	Fastställd av ministeriet	12.12.1977
	Vunnit laga kraft	15.7.1980
Ändring av regionplan I	Fastställd av ministeriet	30.10.1987
	Vunnit laga kraft	20.1.1989
Regionplan för skyddsområden, rekreationsområden och jord- och skogsbruksområden (II)	Fastställd med vissa undantag	30.10.1987
	Vunnit laga kraft	20.1.1989
Regionplan för avfallshanteringsområden (III)	Fastställd av ministeriet	30.10.1987
	Vunnit laga kraft	20.1.1989
Regionplan för värdefulla åslandskap	Fastställd av ministeriet	28.11.1994
	besvär anhängiga i HFD	
Regionplan för energiförsörjningsområden	Fastställd av ministeriet	21.10.1994
	Vunnit laga kraft	21.11.1994
Regionplan för tätorts-områden, trafikleder och -områden	Fastställd av ministeriet med vissa undantag	18.6.1996
	besvär anhängiga i HFD	

I väster gränsar Esbo till Västra Nylands regionplansförbunds område. Västra Nylands regionplan 1991 dvs. kompletteringarna och ändringarna i den 1985 fastställda regionplanen är underställda ministeriet för fastställelse. Också detta regionplansförbund (Västra Nylands regionplaneförbund) har anslutit sig till Nylands förbund.

Grannkommunernas generalplaner

Helsingfors har av stadsfullmäktige hösten 1992 godkänd generalplan. Generalplanen för Vanda har

delvis fastställt av miljöministeriet 26.1.1995 och beslutet vann laga kraft 17.1.1996. I Grankulla godkände fullmäktige en allmän plan för markanvändningen i februari 1992.

I Vichtis finns en av fullmäktige godkänd generalplan från år 1986. Nära Esbos gräns finns tre delgeneralplaneområden. Delgeneralplanen för Otalampi-Härkälä godkändes av kommunfullmäktige i oktober 1995 och en del av denna är underställd miljöministeriet för fastställelse. Delgeneralplanen för området Tervalampi-Salmi godkändes i januari 1996 och den är underställd miljöministeriet för fastställelse. Delgeneralplaneförslaget för Heinässuo var ånyo framlagt i mars 1996.

Ett generalplaneförslag omfattande huvuddelen av Kyrksläotts kommun godkändes av kommunfullmäktige 17.6.1996 att framläggas offentligt. Generalplanen för skärgården och kustområdena godkändes i april 1995 och underställdes miljöministeriet för fastställelse.

Nurmijärvis generalplan är från år 1989 och undergår justering. Nära Esbos gräns finns tre delgeneralplaneområden. Delgeneralplanerna för Lepsämä och Simola har godkänts 1992 och delgeneralplanen för Klövskog föreligger i förslagskedet.

Av stadsplaneringsnämnden i Esbo 1988 godkänt förslag till generalplan
På basen av stadsfullmäktiges beslut 19.1.1994 konstaterade stadsstyrelsen 1.2.1994, att dess beslut den 20.6.1989, enligt vilket som grund för planeringen används det förslag till generalplan för Esbo som stadsplaneringsnämnden godkände år 1988 förfallit till den del det gällde generalplaneförslaget för Esbos norra delar (ritning 4510, ändrad 16.10.1992).

Delgeneralplaner

Utkastet till delgeneralplan för Vällskog hölls framlagt år 1985 på i 154 § byggnadsförordningen stadgat sätt.

Stadsplaner och byggnadsplaner

Inom detta generalplaneförslags område finns inga fastställda stadsplaner.

Byggnadsordning

En ny byggnadsordning för staden trädde i kraft 1.1.1992.

Byggnadsförbud

Stadsstyrelsen beslöt 30.11.1993 förlänga det i 32 § byggnadslagen avsedda byggnadsförbudet för uppgörande av generalplan 31.12.1998. Miljöministeriet har för sin del förlängt det i 124a § byggnadslagen avsedda åtgärdsförbudet för samma område likaså till 31.12.1998. Byggnadsförbud för uppgörande av stadsplan förekommer inte på området.

Kommunplanen

Utgångspunkten vid utarbetandet av generalplanen för hela Esbo var målsättningsdelen i den av stadsfullmäktige 24.9.1986 godkända kommunplanen. I den ingår de för generalplaneringen uppställda allmänna målsättningarna samt målsättningar i fråga om funktioner och markanvändning. Stadsfullmäktige godkände 13.9.1989 de nya allmänna målsättningarna för kommunplaneringen. Dessa målsättningar har varit utgångspunkt för detta generalplaneförslag.

Stadsstyrelsen godkände 28.1.1992 strategin för stadens verksamhet och ekonomi. Den upptar inte punkter som särskilt berör generalplanen för Esbos norra delar del II.

Övriga beslut som inverkar på planeringen av markanvändningen
Statsrådet fattade 1.6.1989 ett principbeslut om Nouxområdet. Enligt detta utvecklas området som ett frilufts- och ödemarksområde. En noggrann gräns för området bestäms i samband med de

generalplaner som skall fastställas. Denna II del av generalplanen för Norra Esbo ingår i sin helhet i det område som statsrådets beslut gäller.

Statsrådets principbeslut om ett riksomfattande strandskyddsprogram (20.12.1990), ett lundskyddsprogram (13.4.1989) omfattar också objekt som ingår i generalplanen för Esbos Norra delar del II. Myrskyddsprogrammets objekt inom Esbo ligger utanför detta generalplaneområde.

Markägoförhållanden

På denna generalplans (del II) område äger Esbo stad cirka 340 ha mark (1.1.1996). Den största markägaren på området är emellertid Helsingfors stad. De av Helsingfors ägda områdena inom Esbo stads område är koncentrerade till stadens norra delar. Av nämnda områden ligger sammanlagt ca 1470 ha inom denna generalplans (del II) område. För den med en speciallag grundade Noux nationalpark har staten anskaffat mark såväl av privata markägare som av Helsingfors stad. Vid slutet av januari 1995 uppgick den statsägda marken till 450 hektar. Nylands rekreativområdesförening har 31.1.1996 införskaffat ett ca 115 ha stort område i Tackskog by. Lägenhetens strandområden ingår i det riksomfattande strandskyddsprogrammet.

Basutredningar

Under arbetets gång har olika utredningar gjorts och utnyttjats. Dessa har upptagits i en förteckning i bilaga 3.

3 Motiveringar till generalplanen

3.1

Allmänna målsättningar för markanvändningen vid kommunplaneringen

Utgångspunkten vid utarbetandet av generalplanen för Esbo var de av stadsfullmäktige 1986 godkända allmänna målsättningarna för kommunplaneringen. Den del av dem som gällde markanvändningen upptog de målsättningar, som skulle beaktas vid uppgörandet av generalplanen. Till dessa hörde bl.a. områdesstrukturen och centrumsystemet, placeringsprinciperna, den ordning i vilken områdena tas i bruk, markpolitiken, planekonomin, principen för placeringen av bostads- och arbetsplatsområden samt ett mångsidigt utbud av dylika, utvecklandet av trafikförhållandena speciellt med tanke på kollektivtrafiken, tomtbehov och placering för den kommunala servicen samt hänsyn till behovet av områden för miljöskydd och rekreation.

I september 1989 godkände stadsfullmäktige nya allmänna målsättningar för kommunplaneringen. I fråga om markanvändningen utgör målsättningarna tydligare än tidigare ett åtgärdsprogram. I detta preciseras den ställning generalplanen och hela markanvändningsplaneringen har inom kommunplaneringen. Den generalplan för Esbo som är under beredning tillämpas som ett strategiskt styrmedel vid kommunplaneringen, den detaljerade planläggningen, markanskaffningen, byggandet, miljövärden och -skyddet samt då ordningsföljden för ibruktage av områdena skall fastställas. Först godkänns generalplanen för den norra delen av staden.

Stadsstyrelsen godkände 28.1.1992 en verksamhets- och ekonomistrategi för staden. Den definierar principerna för balanseringen av stadens ekonomi, planeringen av markanvändningen och produktionen av tjänster under de närmaste åren.

3.2

Huvudprinciperna för utarbetandet av generalplanen för Esbo

Stadsstyrelsen godkände 10.3.1987 följande huvudprinciper:

-Vid utarbetandet används i tillämpliga delar beteckningarna enligt inrikesministeriets planläggningsanvisningar 2/1980.

-Jämfört med det sätt på vilket områdesreserveringarna angavs i den generalplanemässiga i planen av år 1978, anges områdesreserveringarna nu i mera allmänna drag på huvudkartan.

-Generalplanebestämmelserna anges på huvudkartan.

-Som komplettering till huvudkartan utarbetas kartor för de olika funktionerna, på vilka områdesreserveringsbeteckningarna vid behov preciseras, och ges planeringsbestämmelser och rekommendationer om områdenas användning.

-I bilaga anges en rekommendation om den ordning, i vilken områdena tas i bruk.

-I generalplanebeskrivningen ingår en del som behandlar hela Esbo i allmänna drag och en som behandlar särdragen storområdesvis.

-Generalplanen utarbetas så att den kan fastställas i skalan 1:20000.

Stadsfullmäktige beslöt 4.12.1991 justera de riktgivande befolknings- och arbetsplatstalen och framskjuta normtidpunkten till år 2030.

Dessutom beslöt stadsfullmäktige att man i planeringen på lång sikt reserverar sig såväl för en långsammare som för en snabbare utveckling och att alternativen för befolkningstalet år 2030 då kan ligga mellan 200000 - 254 000 och för arbetsplatserna mellan 100000 - 140 000.

Förändringarna i planeringstalen på generalplanens områden (storområdena 6 och 7) hänför sig till del I och är små. Ändringarna beror huvudsakligen på förändringar som skett inom stadsplaneringen och byggnadsverksamheten.

Tabell 3.2/ Befolknings- och arbetsplatsprognos för åren 2020 och 2030

Storområde	Befolkning		Arbetsplatser	
	1.1.2021	2031	1.1.2021	2031
1. Stor-Alberga	57 500	60 000	25 800	26 800
2. Stor-Hagalund	34 500	34 000	28 800	28 800
3. Stor-Mattby	30 000	30 000	11 000	11 800
4. Stor-Esboviken	40 500	40 500	11 200	11 700
5. Stor-Köklax	8 000	8 500	3 200	3 200
6. Gamla Esbo	34 000	35 000	12 300	13 300
7. Norra Esbo	8 000	9 500	4 700	4 900
Anstalter m.fl.	2 500	2 500	10 000	10 000
Rörliga arbetsplatser				
Hela Esbo	215 000	220 000	107 000	110 500

Fig. 3.2/1
Esbos befolkning och arbetsplatser 1960-2030

1 = Basalternativ 2 = Minimalalternativ 3 = Maximialternativ

3.3

Huvuddimensionering i generalplaneförslaget för Esbos norra delar del II

De områdesreserveringar som tillämpats i generalplanen är baserade på stadsfullmäktiges beslut 4.12.1991 angående befolknings- och arbetsplatsprognoserna för Esbo år 2030 samt på de i kommunplanen ingående allmänna målsättningarna för områdesstruktur, trafiknät, offentlig service och rekreationsområden.

Beroende på generalplanens (del II) funktionella natur som huvudstadsregionens viktigaste vidsträckta friluft- och naturområde är områdesreserveringarna för bostads- och arbetsplatsområden ringa till antalet och arealen. Alla ifrågavarande områdesreserveringar är belägna längs Vichtisvägen i Tackskog, där byområdenas (AT) areal uppgår till 23 ha och industri- och lagerområdenas (T) till totalt 4 ha. Dessutom kan på PY-områden placeras bostäder och arbetsplatser i markanvändningsklasserna PY och AT.

Statsrådets principbeslut rörande Noux insjöområde och miljöministeriets komplettering till detta ställer synnerligen klara gränser för de funktioner som kan placeras inom området. Enligt dessa tillåts inte verksamhet som förorsakar buller och som sliter terrängen. Inte heller får bosättningen utökas på områden som är viktiga ur naturskydds- och rekreationssynpunkt. Beträffande rekreationen är utgångspunkten huvudstadsregionens invånares behov. Dessa riktlinjer innebär, att på området inte heller i nämnvärd omfattning kommer att inrättas arbetsplatser inom idrotten eller turismen.

4 Markanvändning och funktionella lösningar i generalplanen

4.1 Områdesstruktur och centrumnät

Områdesstrukturen och utvecklingen av denna

Generalplanen för de norra delarna del II, omfattar till naturförhållandena mångsidiga rekreations- och skyddsområden samt jord- och skogsbruksområden i de norra och nordvästra delarna av Esbo. Dessutom omfattar området de lägenheter som 1.1.1994 överfördes från Vichtis kommun till Esbo och vilka utgör område för fritidsbostäder. Vid godkännandet av generalplanen 17.6.1996 beslöt stadsfullmäktige lämna skjutbaneområdet i Lahnus utanför generalplaneområdet.

Söder om området, vid trafikledernas knutpunkt, invid kustbanan ligger Esbo centrum, stadens tätbebyggda administrativa centrum med sina ämbetsverk och det i dess närmiljö utbyggda höghusområdet. I norr, omgivet av detta generalplaneområde, ligger Rinnehemmets anstaltsområde vars obebyggda skogs- och åkerområden ingår i denna generalplan del II.

Öster om området i Kalajärvi vid Vichtisvägen ligger norra Esbos lokalcentrum, som har utvecklats i och med den nya stadsplaneringen.

I norr, strax ytterom den bosättning som ligger längs huvudvägarna, finns vidsträckta jord- och skogsbruksområden samt rekreations- och skyddsområden. Ett stort enhetligt skydds- och rekreationsområde bildas av den ödemarksmässiga sjöplatån i Noux, där Esbos och Helsingfors stora frilufts- och strövområden ligger. Denna generalplan för Esbos norra delar del II omfattar nästan enbart områden som hör till Noux sjöplatåområde eller till däromkring liggande övergångsområden.

Esbos centrumnät

Den områdesstruktur som ingår i Esbos generalplan med sina områdes- och lokalcentra grundar sig på de avgöranden som fattades redan vid behandlingen av det första generalplaneutkastet i slutet av 1960-talet. Enligt de allmänna målsättningarna för kommunplaneringen (stadsfullmäktige 24.9.1986) skall fem områdescentra och två lokalcentra utvecklas.

Alla områdescentra och lokalcentra ligger utanför generalplaneområdet del II.

I de av stadsfullmäktige 13.9.1989 godkända allmänna målsättningarna konstateras under punkten "Den totala uppgiften och principerna för planeringen av markanvändningen" följande:

"Esbo uppbyggs under den närmaste framtiden kraftigt utgående från sina fem områdescentra. Emedan olika finansieringsmodeller för spårtrafiken blir betydligt fördelaktigare för kommunen än de nuvarande undersöks de förutsättningar den medför vid utvecklingen av stadsstrukturen. För att uppnå en fungerande, trivsamt och trygg levnadsmiljö samt en mångsidig tillväxt inom näringslivet måste utvecklingen av områdena och en balanserad lokal utveckling av basservicen dimensioneras utgående från stadens resurser."

I målsättningen för områdesstrukturen har tillagts ett moment om tillräckligt många grönområden av kvalitet.

Industri- och lagerområden (T)	4
Offentlig service (PY)	23

Byområden (AT)	23
Trafikområden (LM)	26
Fritidsbostadsområden (RA, RA2)	167
Vattenområden (W)	484
Jord- och skogsbruksområden (MM, MT, M)	955
Skyddsområden (SL1, SL2, SL3, SM1)	1012
Rekreatiomsområden (V1)	2732

Fig. 4.1/2 Omådesreserveringar, areal, ha

4.2 Befolkningsutveckling och planeringstal

Befolkningsutveckling inom Helsingforsregionen

Generalplaneförslaget grundar sig på uppfattningen att Helsingforsregionen bibehåller sin dragningskraft och att befolkningsstillväxten fortsätter kraftigt beroende på flyttningsrörelsen, främst på ökad migration.

Ökningen sker i sin helhet utanför detta generalplaneområde (generalplanen för Esbos norra delar del II), eftersom generalplanen förutom ett fåtal fritidsbostads- och byområden nästan enbart innehåller jord- och skogsbruksområden samt rekreatioms- och skyddsområden. Traktens befolkningsökning betonar vikten av generalplaneområdet som det viktigaste vidsträckt friluftsojektet inom huvudstadsregionen.

Tabell 4.2/1

Befolkningsutvecklingen inom Helsingforsregionen och huvudstadsregionens kommuner under åren 1970-1995 samt regionplansförbundets planeringstal för åren 2000-2030 (1 000 inv. 31.12.)

	1970	1980	1995	2000	2010	2020	2030
Helsingfors	510,3	483	525,0	503	502	497	492
Esbo	96,6	137,4	191,2	196	210	217	222
Grankulla	6,2	7,2	8,3	8,1	8,5	9	9
Vanda	80,9	132,1	166,5	173	183	189	194
Huvudstadsregionen	694,0	759,7	891,1	880,1	903,5	912	917

IBefolkningsutvecklingen inom Esbos norra delar

Esbos norra delar (storområdena 6 och 7) bodde i början av år 1996 30 732 personer, vilket är ca 16 % av Esbos hela befolkning. I planeringstalens huvudalternativ har folkökningen beräknats fortsätta ända fram till år 2030. De fast bosatta invånarna på denna generalplans område (del II) är ca 110 personer. (I det sistnämnda antalet ingår inte invånarna på det område som 1.1.1994 överfördes från Vichtis.)

Befolkningen år 1996 och planeringstalen för åren 2010, 2020 och 2030

Storområde	1.1.1996	2010	2020	2030
6. Gamla Esbo	24 888	29 000	34 000	35 000
7. Norra Esbo	5 844	7 500	8 000	9 500
Generalplaneområdet sammanlagt (del I och II)	30 732	36 500	42 000	44 500

4.3 Boende

Inom generalplaneområdet fanns i början av år 1993 24 bostäder och ca 2 300 v-m². Bostädernas medelstorlek var 84 b-m². Den byartade bosättningen har koncentrerats till Tackskog, vartill glesbebyggelse förekommer i Pyykorpi och vid Lepsämäjokivägen. Fritidsbosättning finns såväl vid sjöstränderna som i norra ändan av Noux Långträsk.

Bostadsområdenas dimensionering

Dimensioneringen i generalplanen för Norra Esbo del II upptar inga nya områdesreserveringar. Omkring de existerande bostadsbyggnaderna har anvisats byområde och på så sätt skapas en möjlighet att göra de gles bebyggda områdena tätare. På byområdena tillåts byggande av fristående småhus med en bostad, vilket i praktiken innebär en rätt rymlig småhusbosättning.

Områdesreserveringar, planeringssituation

På generalplaneområdet finns inga fastställda eller anhängiga stadsplaner.

4.4 Näringar och arbetsplatser

Den nuvarande situationen och arbetsplatsernas utveckling inom generalplaneområdet

På området idkas jord- och skogsbruk i någon mån, men verksamheten försvåras av de skyddsåtgärder som uppställts för området. Inom byområdena finns enstaka arbetsplatser inom servicen. Invid Vichtis-vägen i Tackskog ligger ett lagerområde.

På generalplaneområdet kommer arbetsplatsernas antal inte nämnvärt att öka. Inom byområdena bör det dock vara möjligt att utöka servicen för de omgivande by- och glesbygdsområdena samt arbetsutrymmen som är förenliga med bosättningen.

Områdesreserveringar och dimensionering för arbetsplatserna

På grund av generalplaneområdets natur har på området inte placerats nya separata arbetsplatsområden. Det existerande området för industri och lagring (T) invid Vichtisvägen är den enda områdesreserveringen för arbetsplatser. Dessutom förekommer arbetsplatser inom andra områdesreserveringar (såsom byområden, jord- och skogsbruksområden, PY-reserveringar osv.),

där dimensioneringen för arbetsplatser är beräknad i förhållande till befolkningen med undantag för vissa separata arbetsplatser.

4.5 Service

Kommunal service finns knappast alls på general-plane-området. Av den övriga offentliga servicen är den viktigaste Esbos församlingars verksamhetscentrum, vilket beaktas som en egen PY-reservering. Övriga PY-reserveringar är närmast till friluftsliv och rekreation anslutna servicepunkter. Eventuell närservice placeras inom byområdena och syns inte i generalplanen.

På generalplanekartan anges som reserveringar för offentlig service endast PY-reserveringar som är större än 2 ha. Service som förutsätter mindre områdesreserveringar ingår i andra reserveringar. Områdesreserveringarna för offentlig service och förvaltning (PY) uppgår på generalplaneområdet till 23 ha.

4.6 Trafik

På generalplanekartan har angivits områdesreserveringar för väg-, spår- och vattentrafik. Dessutom anges de viktigaste huvudfri-luftslederna på kartan såsom riktgivande.

Kollektivtrafik

Trafikplaneringen i generalplanen avser att förbättra kollektivtrafikens konkurrenskraft och att trafiken skall skötas så effektivt och ekonomiskt som möjligt.

På planområdet finns mycket ringa fast bosättning och behovet av kollektivtrafikförbindelser ansluter sig närmast till rekreationsverksamheten. Det trafikmässigt avlägsna läget och de små passagerarmängderna försvårar skötandet av trafiken med traditionella kollektivtrafikmedel. Kollektivtrafikservice på området kan utvecklas genom nya kollektivtrafikformer, t.ex. med rutt- eller anropstaxi.

Busstrafik

Kollektivtrafikservice tillhandahålls av de regionala och interna busslinjer som trafikerar längs Vichtisvägen och Lakistovägen. Dessutom går en del av de längs Nouxvägen och Vällskogsvägen trafikerande interna bussarna sommartid till planområdet.

Avsikten är att i första hand ordna förbindelser utan ombyte från Vichtisvägen till Helsingfors centrum och till Kalajärvi. I Noux är målet att anordna matartrafik via Esbo station till kustbanan.

Personbilstrafik

I början av år 1992 fanns det cirka 400 personbilar per 1 000 invånare i Esbo. Biltätheten beräknas öka till ca 550 personbilar/1000 invånare före år 2020. Den ökade biltätheten och effektiviteten av markanvändningen innebär att trafikvolymen ökar med hälften till år 2020, kartbild 4.6/1 a-b.

Generalplanens trafiknät stöder sig på de existerande vägarna, kartbild 4.6/2.

Trafiknätet i planområdets norra del stöder sig på Vichtisvägen, Vällskogsvägen och Lakistovägen. Då förbindelserna från huvudstadsregionen mot Björneborg fortfarande huvudsakligen sköts längs Åboleden, kommer Vichtisvägens betydelse på riksnivå också i fortsättningen att vara ringa. I

framtiden betjänar den förutom lokaltrafiken i första hand trafiken från Vichtis mot helsinforsregionen.

Trafiknätet på Noux-området stöder sig huvudsakligen på Nouxvägen och delvis också på Vällskogsvägen.

Gång- och cykeltrafik

På generalplanekartan anvisas med en egen beteckning en riktgivande huvudfriluftsled till den del det ligger utanför trafikreserveringarna.

Målet för gång- och cykeltrafikens huvudnät år 2020 presenteras i fig. 4.6/3 vad gäller de viktigaste förbindelserna beträffande de regionala stamstråken och stadens interna cykel- och friluftsvägar. Beträffande den regionala cykeltrafiken är den cykelväg som löper längs Vichtisvägen den viktigaste, även om den inte ännu sträcker sig fram till detta generalplaneområde. Övriga förbindelser betjänar främst friluftsliv och rekreation.

Trafikens miljöpåverkan

De fordon som rör sig på gator och vägar förorsakar belastning och miljöolägenheter av många slag i omgivningen. De skadeverkningar som förorsakas av trafiken såsom buller, vibration och olika utsläpp kan ifråga om nuvarande situation bestämmas genom mätningar och uppskattas med kalkylerade metoder. En del av skadeverkningarna, bl.a. de hinder trafiken och vägen som konstruktion betraktat utgör för stadsbilden samt den känsla av otrygghet som trafiken ger upphov till är inte mätbara.

Enligt de av stadsstyrelsen 1989 godkända bullerbekämpningsnormerna bör planläggning, trafikplaner och byggnadsprojektering uppgöras så, att det buller trafiken förorsakar stannar under 35 dB inomhus och utomhus under 55 dB.

Av biltrafiken förorsakade miljöolägenheter förekommer närmast invid Vichtisvägen, där de närmast stör friluftsliv och rekreativ verksamhet i vägens omedelbara närhet. På de övriga vägarna inom generalplaneområdet är trafiken och därav föranledda olägenheter ringa.

På rekreativ område utanför tätbebyggelse och på naturskyddsområde får den fortgående konstanta bullernivån dagtid vara högst 45 dBA och nattetid 40 dBA. Det genomsnittliga bullret från flygtrafiken på Helsingfors-Vanda flygstation som dagtid är 45 dBA, når åren 1992-1996 fram till Vällskog Långträsk, eller m.a.o. precis fram till det föreliggande generalplaneområdet. Nattetid når den genomsnittliga flygbullernivån 40 dBA inte fram till generalplaneområdet.

Efter år 2000 kommer flygbullerzonerna inte längre att nå fram till generalplaneområdet. Flygplanens bullernivåer sjunker (år 2002) men de högsta bullernivåerna är 70-75 dBA vid trakten av Pirttibacka - Vällskog Långträsk. Flygningarna över Nouxområdet är sällsynta (en flygning på i medeltal 10-50 timmar).

4.7 Teknisk försörjning

Vattenförsörjning

På generalplaneområdet finns inga tätbebyggda områden som skall anslutas till vattenförsörjningen. På kartbild 4.7/1 anges ett riktgivande område för den centraliserade vattenförsörjningen. Vattenförsörjningen för det byggnadsbestånd som faller utanför detta måste skötas separat för varje fastighet eller med lokala regleringar.

På kartbild 4.7/1 anges skyddsområdena för de nuvarande vattentäkterna. På dessa områden bör de krav som vattenskyddet ställer beaktas. Det viktiga grundvattenområdet i Lahnus sträcker sig in på generalplaneområdet.

Energiförsörjning

Områdesreserveringar för energiförsörjningen finns inte på generalplaneområdet. Man har inte för avsikt att bygga fjärrvärmenät i Norra Esbo.

Avfallshantering och underhåll

Det viktigaste avfallshanteringsområdet i trakten är Käringmossen, som ligger utanför generalplaneområdet.

Annan teknisk försörjning

Telekommunikationen kommer att öka kraftigt. Det är svårt att på lång sikt förutse behovet av områdesreserveringar för den. På kartbild 4.7/4 har angetts Yleisradios och teletrafikens för närvarande kända linkstationers placering.

4.8 Rekreationsområden samt friluftsområden

Behovet av rekreationsområden och målsättningar

Då folkmängden och fritiden ökar, ökar också trycket speciellt på närrekreationsområden och friluftsområden inom den egna kommunen. Detta har man berett sig på i generalplanen.

Enligt rekreationsområdeskommitténs dimensioneringsrekommendationer borde för Esbos befolkning reserveras rekreationsområden enligt följande:

Rekreatiomsområdestyp	Rekreatiomsområdesbehov år 2030 Hela Esbo	
	m ² /invånare	summa ha
Friluftspark, nås på mindre än 5 min	40	880
Friluftsområde, nås på 15 - 20 min	80	1 760
Strövområde, nås på mindre än 1,5 h	250	5 000
Rekreatiomsområdesbehov sammanlagt	370	8 140

Behovet av friluftsparker och friluftsområden borde helt tillfredsställas inom den egna hemkommunens område, dessutom en del av behovet av strövområden. Generalplanen är baserad på dessa målsättningar. I regionplanerna förutsätts att huvudstadsregionens närrekreationsområden (friluftsparker, friluftsområden) är belägna inom huvudstadsregionen och strövområdena förutom i huvudstadsregionen även utanför denna.

Rekreatiomsområdesreserveringarna i regionplanen har koncentrerats till Esbo. I Esbo har anvisats över 50 % av alla reserveringar för rekreatiomsområden i huvudstadsregionen.

I det av nämnden godkända förslaget till generalplan för Esbo 1988 ingick sammanlagt 10000 ha i reserveringar för rekreationsområden (V), dvs. drygt 700 ha mera än i regionplanerna. Av arealen ingick sammanlagt nästan 6400 ha i generalplanen för Esbos norra delar 1992, eller ca 2/3 av alla reserveringar för rekreationsområden i Esbo. Dessutom bör observeras att utredningsområdena omfattade tidigare rekreationsområden. Mellan regionplanerna och generalplanen föreligger även skillnader i sättet att ange beteckningar. På grund av den mera detaljerade uppdelningen har i generalplanen bl.a. en del av områdena för idrottscentra och en del av områdena för byggnader för rekreationsverksamhet, såsom friluftsstugor, anvisats på områden som i regionplanen är reserverade för rekreation.

I den av stadsfullmäktige 19.1.1994 godkända generalplanen för Esbos norra delar del I finns inalles ca 3600 ha reserveringar för rekreationsområde (V). Knappt hälften av rekreationsområdena i föregående skede föll inom området för del II, som stadsfullmäktige återremitterade för ny beredning. Med beaktande av fullmäktiges beslut har en betydande del av dessa ändrats till naturskyddsområden (SL). Rekreationsområdenas totala areal har dock bibehållits oförändrade, eftersom fullmäktige beslöt ändra ett stort antal områden som tidigare anvisats som jord- och skogsbruksområden med fungerande jordbrukslägenheter till rekreationsområden.

På reserveringarna för rekreationsområden i generalplanen har utöver de kvantitativa målsättningarna också inverkat målsättningarna i fråga om läge och kvalitet.

Rekreationsområdestyper

På generalplanens huvudkarta anges samtliga rekreationsområden med beteckningen V1. På en kartbilaga anges dessutom riktgivande en uppdelning i närrekreationsområden (VL) samt friluftsoch strövområden (VR).

Noux sjöplatå utgör det viktigaste enhetliga friluftsoch strövområdet och omfattar i det stora hela även de övriga friluftsoch strövområdena i norra Esbo. Denna generalplan för Esbos norra delar del II omfattar de centrala inom Esbo belägna delarna av sjöplatån.

Den enda närrekreationshelheten på generalplaneområdet ligger i Vällskog verksamhetscentrum (kartbilaga 6).

Noux sjöplatå

Statsrådet fattade 1.6.1989 ett principbeslut om att utveckla Noux-området för friluftsliv och naturskyddsändamål.

Enligt beslutet sker utvecklingen på statens försorg i samarbete med kommunerna till fromma för invånarna i huvudstadsregionen och dess närbelägna kommuner och med bevarande av områdets naturvärden. Generalplanen utgör medlet härför. Till principbeslutet ansluter sig en ungefärlig gräns för utredningsområdet, om vilket i beslutet konstateras att varje kommun preciserar området i samband med generalplanerna. Utredningsområdet omfattade nästan hela Norra Esbos storområde och största delen av Gamla Esbos storområde. Dessutom hörde vidsträckta områden av Vichtis och Kyrkslätt till området.

Lagen om Noux nationalpark (118/1994) trädde i kraft 1.3.1994. Av Esbos områden hör till nationalparken de statsägda markerna i norra ändan av Noux Långträsk. Enligt lagens 4 § anses områden som övergår i statens ägo och om vilkas införlivning i nationalparken beslut fattats i samband med förvärv eller fång, utgöra en del av nationalparken. Med stöd av detta har nationalparken redan utvidgats efter det lagen trätt i kraft. Efter utvidgningarna uppgår Noux nationalparks areal till ca 450 ha inom Esbo (fig. 4.8/1). Nationalparkens totala areal uppgår till drygt 1960 ha (31.1.1995).

Esbos utkast till noggrannare gränser för sjöplatå samt gränserna av generalplan för Esbos norra

delas, del II framgår av kartbilaga 9 (Nouxområdets utvecklings- och vårdsbälten). Av kartbilagan framgår också de ungefärliga gränserna för det utredningsområde som statsrådets principbeslut omfattar. Gränsdragningen i generalplanens kartbilaga grundar sig på områdets naturliga förhållanden och följer de principer för gränsdragningen som ingår i det utlåtande som stadsstyrelsen i Esbo 31.1.1989 avgivit om den s.k. Nouxarbetsgruppens promemoria. I utlåtandet framhölls att området för utvecklingsplanen bör avgränsas så, att tätorts-, by- och jordbruksområdena i de östra och mellersta delarna av Norra Esbo, byområdena vid västra stranden av Bodom träsk ävensom området söder om en ungefärlig linje Siikajärvi-Sågträsk-Brobacka-Oitans i dess helhet behandlas i ett annat sammanhang. I utlåtandet föreslogs också att en slutlig noggrannare precisering av gränsen för området görs i samband med delgeneralplaneringen.

Man hade för avsikt att uppgöra en delgeneralplan för Noux sjöplatå, då det först på denna planeringsnivå är möjligt att tillräckligt noggrant bestämma bl.a. gränserna för skyddsområdena och -objekten, fastställa skyddsbestämmelser på olika nivå, och kanalisera friluftslivet samt bestämma miljöutformningen. Därför har man också i svaren på anmärkningarna hänvisat till den kommande delgeneralplaneringen. Stadsstyrelsen har dock senare strukit delgeneralplanerna ur planläggningsprogrammet.

Friluftsleder

I generalplanen anges de viktigaste förbindelserna längs friluftsleder med riktgivande beteckningar för läget. Till de viktigaste förbindelserna hör förbindelserna från bostadsområdena till närrekreationsområdena, från närrekreationsområdena till frilufts- och strövområdena, speciellt till förefintliga friluftscentra och -stödpunkter och från ett friluftsområde till ett annat.

I allmänhet är friluftslederna vintertid underlag för skidspår. Sommartid rör man sig på dem för det mesta endast till fots (friluftsstigar), men på de viktigaste friluftslederna finns det också möjlighet att åka cykel (friluftsvägar). Friluftslederna kan också fungera som vanliga leder för gång- och cykeltrafik och som naturstigar samt för servicekörningar inom jord- och skogsbruk.

Idrottscentra och specialidrottsområden

Stora idrottscentra för varje stadsdel och för hela kommunen eller regionen ingår i V1-områdena och områdena för allmänna byggnader (PY) på huvudkartan. Inom generalplaneområdet har inte förlagts nya idrottscentra eller stora idrottsanläggningar. Mindre idrottsområden kan ingå också i bostadsområdena. Specialområdena, till vilka räknas bl.a. slalombackar och golfbanor, utgör också V1-områden.

Kuva 4.8/1

Annan rekreativ verksamhet

På kartbilaga 6 anges de i bruk varande badstränderna, sådana som ingår i reserveringarna för badstränder i planer av olika grad och en del nya reserveringar för badstränder. Nya badstränder har anvisats endast för en sjö inom insjöområdet (Saarijärvi). På det område som ingår i det riksomfattande strandskyddsprogrammet, dvs. största delen av de obebyggda stränderna, kan inte anvisas nya badstränder.

Nouxändans friluftsstuga vid stranden av Haukkalampi har anvisats som område för offentliga byggnader emedan det inom strandskyddsområdet liggande lägercentrumet vid Kattilajärvi utgör rekreativ område. Församlingarnas lägercentrum i Vällskog, som ligger i en kulturhistoriskt värdefull omgivning utgör också område för offentliga byggnader. Med dessa kan jämföras Solvalla idrottsinstituts område utanför generalplaneområdet vilket anvisats som område för allmänna byggnader, likaså friluftscentrens och -stödpunkternas byggnadsområden (Brobacka, Pirttbacka, Luk).

4.9 Fritidsverksamhet och turism

Fritidsbostadsområden

I generalplanen har som områden för fritidsbostäder (RA) i regel angivits för fritidsbebyggelse parcellerade områden, som redan används för detta ändamål. Några enstaka fritidsbostäder har lämnats utan anvisning på rekreationsområdena (V1). För dessa har i bestämmelserna för V1-områden intagits en punkt, enligt vilken fritidsbosättning tillåts fortsätta på de byggnadsplatser, som redan är i fritidsbruk vid den tidpunkt då generalplanen godkänns. Ändring av fritidsbostad för bruk året om tillåts däremot inte inom V1-områdena.

Målsättningen inom generalplaneringen har sedan 1970-talet varit, att ny fritidsbosättning inte tillåts, ifall det inte är fråga om ibruktagandet av mellantomter eller annan ringa komplettering av existerande fritidsbosättning. Å andra sidan har man ansett det nyttigt att tillåta bevarandet av den existerande fritidsbosättningen även fristående liksom också bevarandet av de året om i bruk varande bostäderna även, då de sistnämnda ligger inom fritidsbostadsområde. Dessa medför en social kontroll, vilken bl.a. verkar begränsande på skadegörelsen inom fritidsbosättningen under vintersäsongen.

Den från Vichtis 1.1.1994 till Esbo anslutna byn (Tervalampi 461) består av fritidsbosättning från 1940-1970-talen, bland vilken det även finns bosättning som är i bruk året runt. Byn har ingått i Vichtis kommuns delgeneralplan för Tervalampi-Salmi. Området har i sin helhet anvisats för fritidsbosättning. Det gränsar till den del av Noux nationalpark som ligger inom Vichtis.

Semesterbostadsområdena har i denna generalplanens del II uppdelats i olika klasser, av vilka den som omfattar mindre byggnadsrätt (RA2) har använts vid vissa mera synliga landskapsobjekt och vid gränserna till nationalparken.

4.10 Miljövård och miljöskydd

Landskap och generalplan i Esbo

Det rika, mångskiftande landskapet i Esbo med sina många historiska skikt är en oersättlig natur- och kulturrensurs för staden. Man försöker bibehålla och vårda dess bästa drag och diversitet bland annat genom att utreda och beakta landskapsstrukturens ytterområden, de enhetliga skogsområdena, natur- och kulturmiljöns skyddsobjekt samt de fungerande jordbrukslägenheterna.

Skyddet av landskapsstrukturens gränsområden (höjdrakterna och dalbotten) ingår som en allmän princip i generalplanen. Sjöstränderna samt bäck- och ådalarna är viktiga landskapsfaktorer, som man försöker bevara och skapa förutsättningar för deras utveckling som naturliga grönområden och -axlar.

Skyddsprogram på riksnivå

De principbeslut som föreligger i statsrådets skyddsprogram på riksnivå innehåller flera objekt och områden i norra Esbo. Sådana områden ingår i det riksomfattande myrskyddsprogrammet, lundskyddsprogrammet och i strandskyddsprogrammet. Dessutom har statsrådet fattat ett principbeslut om Nouxområdet 1.6.1989 (se närmare punkt 4.8 Noux sjöplatå). I denna generalplan för Esbos norra delar del II ingår redan delvis fridlysta områden som ingår i lundskyddsprogrammet och i sin helhet de i Esbo belägna områden som ingår i strandskyddsprogrammet samt kärnområdet i Noux sjöplatå till den del den ligger inom Esbo. Planen upptar också en del av den nyligen inrättade Noux nationalpark.

De områden och objekt som föreslås i de riksomfattande skyddsprogrammen är redan delvis fredade och till övriga delar föreslagna som naturskyddsområden (jfr. punkten Naturskydd).

Avsikten med det av statsrådet 20.12.1990 uppgjorda strandskyddsprogrammet är att bevara de där nämnda strandområdena i naturenligt tillstånd och obebyggda. Beträffande skogsvården förutsätter man att centralskogs nämndernas (nuv. skogscentralerna) skogsvårdsrekommendationer för strandområden efterföljs. De naturskyddsmässiga fredningsvillkoren och användningsrestriktionerna i fråga om skogarna kan enligt strandskyddsprogrammet utsträckas att omfatta en zon på ca 50 meter från stranden. En längre gående avgränsning för skogsbruket än så kan förutsättas endast på områden där hotade och ytterst sällsynta djur- och växtarter förekommer. Huvuddelen av de områden som upptas i strandskyddsprogrammet har i generalplanen fått beteckningen SL3, ifall av andra skyddsorsaker inte beteckningen SL1 använts.

Naturskyddsobjekten 11, 25, 33, 34, 49, 66 och 68 (bild 4.10/1) ligger antingen helt eller delvis innanför strandskyddsområdets gränser och naturskyddsobjekten 23 och 26 på områden, som helt eller delvis anslutits till Noux nationalpark.

Naturskydd

De på generalplanens huvudkarta och kartbilagor angivna förslagen till skyddsområden stöder sig på miljövårdsnämndens förslag.

Skyddsområdenas klassificering:

I	Viktiga skyddsobjekt på riksnivå
II	Viktiga skyddsobjekt på regional nivå
III	Lokalt viktiga skyddsobjekt

Den primära avsikten med skyddsområdena är:

AAS	Skydd av urskog
LKS	Skydd av lundvegetation
MTS	Skydd av skogstyp
PMS	Skydd av parkskog och herrgårdspark
RKS	Skydd av strandvegetation
SS	Skydd av myrtyp
GS	Skydd av geologiska specialiteter
MRS	Skydd av landskapets grundstruktur
LS	Skydd av fågelfaunan

På huvudkartan har angetts de fredade skyddsområdena, skyddsområdesförslagen av klass I och II samt några av områdena av klass III. På kartbilaga 2, Naturskyddsområden i Esbo, har angetts alla förslag till naturskyddsområden.

FREDADE SKYDDSSOMRÅDEN SL1

Följande objekt har enligt naturskyddslagen fredats på generalplaneområdet för Esbos norra delar del II, fredningsåret inom parentes:

			Skyddsavsikt
8	Svalubergets naturskyddsområde	(1982)	MTS
11	Isosaari naturskyddsområde	(1982)	LS
(26)	Koskela lägenhet som hör till Haukkalampi-Rombergets lundskyddsområde	(1992)	LKS I
27	Koivula lundbäckdal	(1991)	LKS
68	Kilpilampi-Lippukallio skogsområde	(1990)	MTS

Kuva 4.10/1

Genom beslut av Helsingfors stads fastighetskontors skogs- och lantbruksavdelning skall som urskogsområden bevaras:

21	Luks urskogsområde
23	Nouxändans urskogsområde
24	Pirttibacka urskogsområde

Till lundskyddsprogrammet på riksnivå (fastställt av statsrådet 13.4.1989) hör området:

Haukkalampi-Rombergens lundar	LKS, MRS
-------------------------------	----------

FÖRSLAG TILL NATURSKYDDSSOMRÅDEN SL1

Ansluter sig till kartbild 4.10/1

I På riksnivå viktiga områden		
25	Kattilajärvi (Kattilträsk)-Hauklampi bäcklund	LKS I
26	Haukkalampi - Rombergets bergsrygg	LKS I
33	Käkilampi - Slät mossens område	MTS I, SS I

34	Pikku Pöksynhaara - Heinäsuo bergskogsområde	MTS I, SS I
35	Långmossen	SS I
II På regional nivå viktiga områden		
41	Hynkänlampi bäckdal	MTS II
48	Mullkärrets brunmyr	SS II
49	Lilla Majalam (Pieni Majaslampi) myrskogsområde	SS II
51	Lilla Majalam (Vähä-Majalampi) - Kalattomansuo	LKS, SS II

FÖRSLAG TILL NATURSKYDDSSOMRÅDEN SL2

I På riksnivå viktiga områden		
66	Orajärvi - Urja näs	MTS I
II På regionalnivå viktiga områden		
68	Kilpilampi - Lippukallio bergskogsområde	MTS II

Skydd av fornminnen

Museiverkets förhistoriska byrå har fastställt över 100 förhistoriska objekt av olika ålder i Esbo. Största delen av dem är belägna i södra Esbo. På området för generalplanen för Esbos norra delar del II har man bara funnit en stenåldersboplatz. Den har angivits på huvudkartan, som upptar skyddsobjekten av klass I och II, samt på kartbilagan (nr 1), vilken utöver de nämnda också upptar objekten av klass III. Objektens numrering följer Helsingfors regionplansförbunds och museiverkets numrering, se bilaga 7 a.

Skyddade med stöd av fornminneslagen är också fornminnen från historisk tid såsom kvarnstället i Vällskog (bilaga 7 a).

Skydd av byggnads- och kulturhistoriska objekt och landskapshelheter

I Helsingfors regionplansförbunds inventering av byggnadskultur och kulturlandskap från år 1986 ingår för Esbo 86 "regionalt viktiga byggnadskulturs- och kulturlandskapsobjekt". De har beaktats i generalplanen (jfr. huvudkartan). Områdesgränserna för de kulturhistoriskt betydelsefulla miljöerna följer inventeringen med några undantag.

Beteckningen för kulturhistoriskt viktig miljö har i generalplanen för Esbos norra delar getts åt Tackskog by och dess odlingsslätt i Raasillanoja bäckdal samt åt Vällskog gård jämte åkrar längs bäckarna Raasillanoja och Ruoksionoja samt vid Långträsk. Områdets äldsta bosättning, som dokumenterats redan på 1600-talet, har funnits just i byarna Tackskog och Vällskog, fastän byarnas nuvarande byggnader huvudsakligen härstammar från detta århundrade. Båda bycentrumen, dit numera hör Övre Tackskog och Nedre Tackskog huvudbyggnader samt Vällskogs huvudbyggnad

jämte ekonomibyggnader, har upptagits i Esbo stadsmuseums förteckning över Esbos byggnadskultur och kulturlandskap. Övre Tackskogs huvudbyggnad förstördes i en eldsvåda vintern 1995-96.

Vällskog kvarnställe från 1700-talet är skyddat enligt fornminneslagen (se ovan). De lämningar av en nyare kvarn i Kvarnbäcken i Tackskog hör till den kulturhistoriskt betydelsefulla miljön.

De övriga i generalplanen för Esbos norra delar som kulturhistoriskt viktiga klassificerade miljöerna såsom Snettans - Rödskogs kulturlandskap som av inrikesministeriet år 1980 klassificerats som på riksnivå viktiga kulturhistoriska miljöer ligger inom generalplaneområdet för Esbos norra delar del I.

Utöver ovan nämnda områden omfattar generalplaneförslaget:

- Hela byenheter och hemmans-centra som är värdefulla strukturellt, kulturhistoriskt och för landskaps-bilden.
- Kulturhistoriskt värdefulla byggnaders gårdsmiljöer och konst-ruktioner.

På kartbilaga 1 (Inventering av kulturmiljön i Esbo) har angivits nästan alla de trehundra objekt som ingår i den av Esbo stadsmuseum 1984 publicerade förteckningen över byggnadskultur och kulturlandskap ävensom de gamla vägarna jämte klassificering.

4.11 Jord- och skogsbruk

I generalplanen för Esbos norra delar ingår nästan 4 300 hektar jord- och skogsbruk-sområden varav ca 3 000 hektar ingick i generalplanen för Esbos norra delar del I. Av de 1 300 ha som ingår i del II beslöt fullmäktige 19.1.1994 ändra över hälften till rekreations- och skyddsområde, varvid bara knappt 600 ha kvarstår som jord- och skogsbruksområde (MT). De kvarstående lägenheterna är huvudsakligen skogsbrukslägenheter.

Så vitt möjligt har man sökt försäkra sig om att bymiljöerna bevaras och utvecklas på ett sätt som svarar mot deras karaktär genom att anteckna dem som byområden (AT), som centra som ger landskapsbilden identitet och upprätthåller den ursprungliga produktionen. I dessa helheter, som utgörs av hemmanens bostads- och ekonomibyggnader, gårdsmiljöer samt av byvägarna har ofta placerats också annan, till området anpassad bosättning. Byområdena (AT) omfattar sammanlagt ca 23 hektar.

Det är viktigt att bevara ett livskraftigt jord- och skogsbruk, inte blott för den egentliga produktionen, utan även för dess rekreativvärde. De av fullmäktige fastställda planbestämmelserna kan i betydande grad begränsa näringsidkandet. Detta torde kunna lindras genom mera detaljerade planer (t.ex. delgeneralplanering), där man beaktat även eventuella ersättningsfrågor.

Med stöd av stadsstyrelsens beslut 9.1.1995 togs även en annan beteckning (MM) i bruk för jord- och skogsbruksområden. Beteckningen har använts på huvudsakligen obebyggda skogsområden. Sådana områden finns ytterligare 380 ha.

5 Förverkligande av generalplanen

Generalplanens rättsverkningar definieras utgående från det sätt på vilket den skall godkännas eller fastställas samt utgående från dess innehåll. Generalplanen kan vara antingen en av stadsfullmäktige godkänd generalplan av klass I, en av miljöministeriet fastställd generalplan av klass II eller en generalplan av klass III som innehåller särskilda bestämmelser.

En av miljöministeriet fastställd generalplan har alla de rättsverkningar som ingår i byggnadslagen och -förordningen samt övriga stadgar.

En generalplan som fastställts av miljöministeriet är riktgivande då stadsplaner och strandplaner uppgörs och ändras samt då andra åtgärder inleds i fråga om att reglera användningen av stadens områden.

Myndigheterna bör vid planeringen av sådana åtgärder som avser användningen av områdena och vid beslut om hur åtgärderna skall genomföras se till att dessa inte försvårar realiseringen av generalplanen. Då tillstånd att uppföra en nybyggnad beviljas skall man tillse att det inte blir svårt att använda området för det ändamål för vilket det reserverats i generalplanen (begränsad byggrätt). Tillstånd skall dock, om det inte är fråga om att bilda en tätbebyggelse, beviljas om avslag skulle åsamka sökanden betydande olägenhet och staden inte inlöser området eller erlägger skälig ersättning för skadan.

Generalplan gäller inte på stadsplane- eller strandplaneområden. En fastställd generalplan förbigår bestämmelserna i byggnadsordningen.

En i den fastställda generalplanen upptagen begränsning av byggrätten eller annan generalplanebestämmelse kan förorsaka staden inlösningskyldighet eller skyldighet att ersätta markägare för skada förorsakad av bestämmelsen.

I en fastställd generalplan kan inkluderas närmare bestämmelser, s.k. generalplanebestämmelser om användningen av områden. Bestämmelserna kan omfatta byggnadsbegränsningar eller åtgärdsförbud.

Esbos generalplan uppgörs så att den kan fastställas. Vid godkännandet av generalplanen för Esbos norra delar del I 19.1.1994 beslöt stadsfullmäktige underställa generalplanen miljöministeriet för fastställelse. Likaså beslöt stadsfullmäktige vid godkännandet av generalplanens del II 17.6.1996 underställa denna miljöministeriet för fastställelse.

På grund av den allmänt hållna generalplanen är det möjligt att med god motivering avvika från denna vid uppgörandet av stadsplan. Det väsentliga är att de centrala principiella lösningarna i generalplanen realiserar.

I beslut om fastställande av generalplan kan på stadens begäran bestämmas att stadsplaner och stadsplaneändringar på generalplaneområdet inte behöver underställas miljöministeriet för fastställelse. Ovannämnda stadgande har trätt i kraft under det generalplanearbetet pågått, dvs. 1.9.1990.

Ändring av generalplan

Det är stadens skyldighet att följa upp generalplanen och ändra den, om den inte fyller de krav som ställs av ändrade förhållanden.

Ändring av generalplan är enligt 31 § byggnadsförordningen bunden vid samma formaliteter som uppgörande av generalplan.

I praktiken kan man ändra generalplan genom att uppgöra en delgeneralplan för en del av stadsområdet, genom att ändra gällande generalplan eller genom att upphäva generalplanen.

5.2

Förverkligande av markanvändningen enligt generalplanen

Enligt målsättningsdelen i den av fullmäktige 1989 godkända kommunplanen skall den generalplan för Esbo som är under beredning, upptas som strategisk vägledning vid kommunplaneringen, den detaljerade planläggningen, markanskaffningen, byggandet, miljövården och -skyddet samt vid bestämmandet av tidpunkten för förverkligandet av markanvändningen. Vidare konstateras att generalplanen för norra Esbo skall godkännas först.

5.2.1

Ändringar jämfört med tidigare generalplaneprojekt

Generalplanen för Esbos norra delar del II, utgör en fortsättning på tidigare generalplaneprojekt för Esbo. År 2030 är nu normår.

Eftersom det här är fråga om en generalplan med tyngdpunkten på frilufts-, rekreations- och skyddsområden har de ändringar som gjorts under olika skeden av planlägningsarbetet, i första hand beträffande byggnadsområdena, inte inverkat på detta område.

Den generalplanemässiga planen för Esbo 1978

Jämfört med den generalplanemässiga planen för Esbo av år 1978 gäller de väsentliga ändringarna skydds- och rekreationsområden. Reserveringarna för naturskyddsområden har ändrats att motsvara de nyaste naturinventeringarna och beträffande kulturmiljön har man tagit i bruk en beteckning för kulturhistoriskt betydelsefull miljö.

De nya inventeringsuppgifterna har i praktiken inneburit en ökning av naturskyddsområdena. Nya beteckningar jämfört med den tidigare planen är byområdena (AT). Jord- och skogsbruksområden har i stor utsträckning ändrats till rekreationsområden och i mycket ringa utsträckning till byggnadsområden.

Utkastet till generalplan för Esbo år 1987

Jämfört med det generalplaneutkast som hölls offentligt framlagt i november 1987 är ändringarnas inverkan på helheten liten. I bestämmelserna för rekreationsområdena ingick åtgärdsförfarande enligt 124 a § byggnadslagen, byggnadsrätten på jord- och skogsbruksområdena var mindre och bestämmelse om vattenförsörjningen saknades. Beträffande huvudfriluftsleden har gjorts smärre ändringar.

Nämndens förslag till generalplan för Esbo år 1988

Förlängningen av generalplanens normsituation med 10 år till år 2030 och ändringen av bl.a. täthetsprognoserna har ökat områdesreserveringarna för bostads- och arbetsplatsområden något, men dessa områdesreserveringar ingår inte i föreliggande del II av generalplanen. Nätet av friluftsleder har kompletterats och tidigare utstakningar justerats.

De på huvudkartan angivna fornminnesområdena och -objekten av klass II har angivits genom att beteckningen sm2 tagits i bruk. Beteckningarna beskrivs närmare i bilaga 7.

Generalplanen för Esbos norra delar 1992

Generalplanen för Esbos norra delar omfattade storområdena 6 och 7 eller Gamla Esbo och Norra

Esbo. I områdesreserveringarna skedde ett stort antal små ändringar, som närmast kan karakteriseras som gränsjusteringar. Bestämmelserna ändrades inte.

Av denna generalplan godkände fullmäktige 19.1.1994 de östra och södra delarna i oförändrat skick (del I). V- och M-bestämmelserna för de norra och nordvästra delarna (del II) ändrades i betydande omfattning (nya beteckningar är V1 och MT) och stora områden anvisades för rekreation och naturskydd. Markanvändningsreserveringarna i regionplanen motsvarar inte längre markanvändningen i generalplanen. I generalplanen finns märkbart mera rekreations- och naturskyddsområden jämfört med regionplanerna.

Generalplanen för Esbos norra delar, del II, 1994

Ett i enlighet med fullmäktiges beslut uppgjort utkast till generalplan var framlagt i maj-juni 1994. Med anledning av anmärkningarna beslöt stadsstyrelsen göra ändringar såväl i bestämmelserna som i områdesreserveringarna. De viktigaste ändringarna i bestämmelserna gäller det område som ingår i strandskyddsprogrammet (SL3) samt byggnadsrätterna på MT-områdena. Regionalt betydelsefullt är ändrandet av skogarna norr om Vichtisvägen till MM-områden i Tackskog och Lakisto.

Även regionplanen har ändrats till dessa delar. I tätortsregionplanen har östra delarna av de områden som omfattas av strandskyddsprogrammet ändrats till närrekreationsområden, tvärt emot principerna i det riksomfattande strandskyddsområdet, vilka bättre motsvaras av SL-beteckningen och delvis av V1-beteckningen (friluftsområde) i generalplanen.

Generalplanen för Esbos norra delar, del II, 1996

Den största skillnaden jämfört med det tidigare generalplaneförslaget är SL3-bestämmelsens innehåll, vilket stadsstyrelsen preciserat. Även generalplaneområdets gränser har ändrats sedan stadsfullmäktige lämnat skjutbaneområdet i Lahnus utanför generalplaneområdet.

5.2.2

Ordningsföljd för ibruktagandet av områdena

Rekommendationen om i vilken ordning områdena tas i bruk gäller uttryckligen byggnadsområdena, så den inverkar inte på detta generalplaneområde.

5.2.3

Generalplanens inverknings på miljön och samhällsstrukturen

Denna generalplan för Esbos norra delar del II omfattar huvuddelen av rekreations- och skyddsområdena i hela Norra Esbo. Det utökande av naturskydds- och rekreationsområdena som fullmäktige fattade beslut om, innebär en väsentlig strukturell förändring. Med beslutet ingrep man på ett betydande sätt i näringsverksamheten, dvs. genom att ändra för jord- och skogsbruk reserverade områden till rekreationsområde. I generalplanarbetets tidigare skeden hade man betonat bevarande av de fungerande jordbrukslägenheternas livskraftighet och därigenom även områdets allmänna rekreationsvärde och kulturhistoriska betydelse. Ifrågavarande ändringar försvårar bevarandet av jordbruken som livskraftiga och bevarandet av miljön i vårdat och omskött skick.

5.24

Förverkligande av regionplanen

I generalplanen för Esbos norra delar del II, har rekreationsområdena angetts med en beteckning, V1. På kartbilagan 6 över grönområdena uppdelas V1-områdena i närrekreations-, friluft- och strövområden, idrottsområden och badstrandsområden. I generalplanens del II har med beteckningarna MT och MM angivits jord- och skogsbruksområden och med beteckningen SL naturskyddsområden.

De reserveringar för V1-, MM-, MT-, och SL-områden som ingår i generalplanen har angivits med noggrannare avgränsningar än i regionplanerna. SL-områdesreserveringarna har ökat till arealen jämfört med regionplanerna. Det finns också V1-områden i större utsträckning än i regionplanerna. För SL-områdena har tillämpats de skyddsområdesgränser som föreslagits av miljövårdsnämnden i Esbo, i fredningsbesluten upptagna samt av fullmäktige bestämda gränser.

Huvudfriluftslederna i generalplanen preciserar och kompletterar de riktgivande friluftsleder som ingår i regionplanen. Flera leder har angivits än i regionplanerna.

Generalplanen för Esbos norra delar del II realiserar de riksomfattande målsättningarna beträffande naturskydd och friluftsområden bättre än regionplanen.

På kartbilaga 5 har generalplaneförslaget för Esbos norra delar del II och sammanställningen för de 30.10.1987 fastställda regionplanerna och regionplaneändringarna jämförts med varandra till de delar där generalplanens byggnadsområden sträcker sig in på regionplanernas V-, S- och M-områden. Den kartbilaga som utvisar avvikelserna baserar sig på det utlåtande regionplansförbundet givit om Esbos generalplaneutkast (1987) med beaktande bl.a. av de ändringar som föranletts av utlåtandet och de synpunkter som framkommit vid underhandlingar med representanter för regionplansförbundet. Numreringen av avvikelserna följer också regionplansförbundets numrering, som kompletterats för de nya objektens vidkommande. Som avvikelser har också inkluderats de områden, som tillagts i samband med behandlingen av generalplaneutkastet och som är belägna inom grönområden i regionplanen. Till kartan över avvikelserna har också fogats det område som omfattas av strandskyddsprogrammet, och vilket i generalplaneförslaget anvisats som naturskyddsområde men i tätortsregionplanen föreslagits ändrat till närrekreationsområde.

Emedan den av miljöministeriet 18.6.1996 fastställda regionplanen för tätortsområdena ändrar de områdesreserveringar som ingår i den redan fastställda regionplanen för grönområdena, har jämförelsen utökats med kompletterande kommentarer som grundar sig på regionplanen för tätortsområdena. Det område som omfattas av strandskyddsprogrammet har i generalplanen huvudsakligen anvisats som SL-område. De i generalplanen som rekreationsområden anvisade områdena har avsetts som friluftsområden. De östliga delarna av de områden som ingår i strandskyddsprogrammet har i tätortsregionplanen ändrats till närrekreationsområden, tvärt emot principerna i det riksomfattande strandskyddsområdet, vilka bättre motsvaras av SL-beteckningen och delvis av V1-beteckningen (friluftsområde) i generalplanen.

Beträffande de strandområden i Esbo som ingår i strandskyddsprogrammet, ändrar tätortsregionplanen över hälften av strandlinjens längd till närrekreationsområden. Detta står i strid med principerna i det riksomfattande strandskyddsprogrammet, vilka förutsätter att stränderna bevaras i obebyggt skick, eftersom närrekreationsbeteckningen i regionplanen tillåter byggande av bl.a. rekreations- och idrottscentra även utanför tätorterna.

Vid granskningen av de avvikande områdena har följande gruppering tillämpats:

1. Avvikelser som med stöd av regionplanebeskrivningen anses överensstämma med regionplanen.
2. Avvikelser som tillåts på grund av att regionplanen är uppgjord i allmänna drag
3. Avvikelser som kräver motiveringar
4. Avvikelser som förutsätter att regionplanen ändras.

Den största delen av avvikelserna hör till grupperna 1 och 2. Det finns endast ett fåtal avvikelser som kräver motiveringar. Avvikelser som kräver ändring av regionplanen har inte påvisats.

Förteckningen över avvikelserna omfattar 1 punkt var inom V-, M- och S-områdena samt på S-områdena 6 punkter där områdesgränserna är olika.

Avvikelse som med stöd av regionplanebeskrivningen anses vara överensstämmande med regionplanen

Dessa avvikelser, som inte omnämns som grupp i det betänkande som arbetsgruppen för regionplanens genomförande avgivit, är endast skenbara avvikelser. En del har tagits med för att de markanvändningsbeteckningar, som utvisar en skenbar avvikelse skall bli bättre presenterade och motiverade och inte bara angivna på kartan.

Med stöd av regionplanebeskrivningen ingår i dessa avvikelser bl.a. byggande för rekreativ verksamhet (idrotts- och andra motionslokaler, friluftstugor, campingområden, lägercentra och koloniträdgårdar), befintlig fritidsbebyggelse och annan glesbebyggelse inom rekreativområdena samt inom jord- och skogsbruksområdena existerande och ny glesbebyggelse, fritidsbebyggelse samt byområden och kompletterande byggande inom dessa. Specialområden har inte angetts som avvikelser, då de i regionplanerna ingår i M-områdena. I regionplanen för tätortsområdena har såsom specialområden anvisats en del av de specialområden som ingår i ovan nämnda generalplan. En del av byområdena har också angivits i planen för tätortsområdena.

Till denna grupp hör också mindre förstoringar av områdena för fritidsbostäder samt koloniträdgårdar, idrottsområden, rekreativ- och lägercentra samt campingområden. Inte heller i regionplanen för tätortsområdena har områdesbeteckningen som utvisar fritidsbosättning använts annat än i skärgårdsområdet. Fritidsbebyggelsen i inlandet ingår till största delen i jord- och skogsbruksområdena, delvis i rekreativområdena. Fritidsbosättning och en liten komplettering till den är i regel tillåten, varför det inte råder någon konflikt för fritidsbosättningens vidkommande mellan generalplanen och regionplanen.

Avvikelse som tillåts av att regionplanen är uppgjord i allmänna drag

De allmänna dragen i regionplanen gäller närmast områdesgränsernas noggrannhet och de generella markanvändningsområdena. Många ovan angivna avvikelser kan också påvisas vara tillåtna på grund av att regionplanen är uppgjord i allmänna drag. Denna granskning begränsas dock till avvikelserna i fråga om gränserna för områden som kommer inom stadsplaneområdena. Största delen av de avvikelser som kartbilagan anger tillåts av regionplanen på grund av dess allmänna drag.

Avvikelse som kräver motivering

Här har sammanförts de avvikelser, som gäller större arealer än de tidigare nämnda och som inte helt kan tolkas vara tillåtna på grund av den allmänt hållna regionplanen.

Vid planeringen av avvikelserna har såvitt möjligt anvisats åtminstone lika stora ersättande rekreativområden i en omedelbar närhet. För det mesta har man kunnat anvisa ersättande rekreativområden som är betydligt större än avvikelserna. De avvikelser som kräver motivering har förtecknats i bilaga 5.

Avvikelse som förutsätter att regionplanen ändras

Avvikelse som förutsätter att regionplanen omedelbart ändras har inte angivits. Om regionplanerna senare kommer att justeras bör i samband därmed byområdena noggrannare och i högre grad än för närvarande anvisas som byggnadsområden. Man bör också överväga om fritidsbebyggelsen skall anges med en egen områdesbeteckning i regionplanen.

Ett justeringsbehov har också visat sig i fråga om skyddsområdena. Såsom av motiveringarna framgår, har flera av skyddsområdena i regionplanerna helt eller delvis mist sin betydelse. Likaså

har gränserna för skyddsområdena i samband med fredningsbesluten kommit att avvika från regionplanerna. Även de nya inventeringarna och värderingarna har lett till nya skyddsområdesgränser.

6 Nordvästra Esbo, områdesbeskrivning

Delar av storområdena Gamla Esbo och Norra Esbo; Areal totalt 54,3 km², 11 % av hela Esbo. Fastställda stadsplaner finns inte.

Områdesstruktur och särdrag

Nordvästra Esbo är till naturen ett landsbygdsliknande område. Huvuddelen av området utgörs av obebyggda jord- och skogsbruksområden samt av Helsingfors stad och Esbo stad ägda frilufts- och rekreationsområden. De sistnämnda bildar en väsentlig del av rekreations- och skyddsområdet inom Noux sjöplatå.

Naturens särdrag förekommer tydligt på området och dominerar landskapsbilden. Den bördiga, flacka odlingsslätten i Bodom samt ådalarna, där den äldre bosättningen finns, ligger utanför detta generalplaneområde liksom också de fritidsbosättningar som under årtionden uppstått vid de största sjöarnas stränder och vilka håller på att ändras till året-om-bosättningar (t.ex. Bodom träsk västra strand).

Noux är en vildmarkslikt omväxlande höjdtrakt med sina sjöar, träsk, bäckar och myrar, berg och skogar. De vildmarksartade skogshöjderna sträcker sig ända till Luk där det finns ett vidsträckt frilufts- och rekreationsområde.

Den äldsta bosättningen i Norra Esbo var belägen i randområdena vid de bördiga dalarna och sjöstränderna i Gammelgård, Bodom, Backby, Rödskog och Tackskog. Av dessa hör bara den sistnämnda till generalplanens del II (denna del). De första tätbebyggda småhusområdena har antagligen ursprungligen parcellerats för sommarbostäder vid stränderna av Tuckuri och mellan Rojärvi, Noux Långträsk, och Haukkalampi.

En gradvis ändring av fritidsbosättningen till året-om-bosättning är en allmän utvecklingstrend i Esbo. Denna trend kan skönjas även på detta generalplaneområde.

Norra Esbo är till stor del ett viktigt övergångsområde mellan den vildmarksartade sjöplatån i Noux och den bebyggelse som etappvis förändras och får en stadsartad struktur. En del av vildmarkshöjdernas övergångsområde har redan tidigt bildats i odlingsdalen i Vällskog-Tackskog-Lakisto med sina odlingar och sin bebyggelse. Skogshöjdtrakten i Luk gränsar på alla sidor till nämnda övergångsområde. Södra delen av Luk höjdtrakt samt i söder småhusbebyggelsen i Gunnars, i öster bosättningen som sträcker sig från stränderna av Bodom träsk till Luk och Lahnus och i norr Lepsämäkiåns odlade strandmarker hör till generalplanen för Esbos norra delar del I, som fullmäktige godkände 19.1.1994. Öster om övergångsområdet börjar Rödskog-Bodoms odlingslätt och småhusområdena, som mot öster och söder tätar till en nästan stadsartad bosättning.

Befolkningen har till numerären ända till de senaste åren varit tämligen konstant och servicen i glesbebyggelsen har blivit fåtaligare. Planläggningen har inte framskridit i önskad takt och det har varit svårt att få undantagslov.

Skydd

Huvudsakliga skyddsobjekt inom byggnadskulturen är herrgårdarna, de stora bondgårdarna och de byar som utvecklats kring dem. Gårdarna, som har en lång historia och därigenom ett rikligt och delvis väl bibehållet byggnadsbestånd, harmoniska gårdsområden och lummiga parker är huvudsakligen belägna utanför denna del II av generalplanen för Esbos norra delar så, att endast Tackskog och Vällskog gårdar och byar faller inom generalplaneområdet. I väster gränsar området till Punjo kulturlandskap och i sydost till den gamla jordbruks- och fritidsbosättningen på Bodoms västra strand.

Vid sidan av byggnadsgrupperingarna bildar odlingsslätterna med sina skogsholmar och randskogar samt de gamla vägarna med sina broar tillsammans helheter av kulturlandskap, för vilkas del bevarandet och vårdandet av livskraften borde ingå i alla utvecklingsåtgärder som gäller dessa områden.

I norra och nordvästra Esbo finns ett stort antal naturskyddsområden och -objekt som är betydelsefulla på riksnivå. Dessa utgör objekt för skydd av lundar, lundkärr, övriga olika typer av skog, myrar och bäckdalar samt fågelskyddsobjekt. Nationalparkens areal är ca 450 ha. På basen av naturskyddslagen och olika myndighetsbeslut fredade övriga områden finns sammanlagt ca 285 ha, varav ca 200 ha utgörs av Helsingfors stads friluftsområden. Man har föreslagit 665 ha nya naturskyddsområden, vari ingår bl.a. de i Esbo belägna objekten i strandskyddsprogrammet. Största delen av skyddsobjekten ligger på Noux sjöplataområde. Denna generalplan gäller största delen av detta område till den del det ligger inom Esbo.

En central del av skogsområdena ägs av Helsingfors stad, som i samband med sina friluftsområden fredat vildmarksområdena i Nouxändan, Pirttibacka, Luk och Kaitalampi. Detta har inneburit att tidigare små skyddsområden förstörats och förenats. En betydande del av Helsingfors friluftsområden har vid ett markbyte 1994-95 införlivats med Noux nationalpark. I dessa områden ingår också urskogsområdet i Nouxändan.

I denna generalplan del II ingår Luks urskogsområde och norr om detta Koivula bäckdalslund, som ingår i det riksomfattande lundskyddsprogrammet och år 1991 skyddades med stöd av naturskyddslagen, samt urskogsområdena i Nouxändan och Pirttibacka, varav det sistnämnda torde förstöras. I generalplaneområdet ingår likaså området Kilpilampi-Lippukallio, vars södra del som ägs av Esbo stad, fredades år 1990 samt de i Esbo belägna områdena som ingår i det riksomfattande strandskyddsprogrammet. Ön Isosaari i sjön Rojärv har fredats som häckningsplats för storlommen. Lundarna vid Haukkalampi-Romberget hör till det riksomfattande lundskyddsprogrammet och de har delvis införlivats med Noux nationalpark som grundades 1.3.1994. Nationalparken har senare utvidgats att omfatta Nouxändans friluftsområde med därtill hörande urskogsområde.

Boende och arbetsplatser

De enda områdena för fast bosättning har i generalplanen anvisats i närheten av korsningen mellan Vichtisvägen och Lakistovägen i Tackskog. Det är här fråga om byområden där glest kompletteringsbyggande i samband med den existerande bosättningen kan tillåtas. De övriga byområdena har hänförts till del I av generalplanen. Byggnadsplatsernas antal och deras placering inom byområdena borde bestämmas noggrannare än på generalplanenivå.

Fritidsbosättning som skall bevaras har anvisats på området mellan Noux Långträsk och Rojärv samt vid stränderna av några små träsk (båda Haukkalampi-träsk, Märnam och Tuckuri). Inga förslag att utvidga områdena har anförts.

På grund av områdets natur kommer totalantalet arbetsplatser på området inte att ökas.

Trafik

Områdets interna trafiknät är baserat på det gamla vägnätet. Den viktigaste trafikleden som för från området är Vichtisvägen, som har förbindelse längs Lahnusvägen och Lakistovägen norrut samt längs Gamla Lahnusvägen och Vällskogsvägen söderut. Den viktigaste (och i praktiken enda) vägen i områdets västra del är Nouxvägen som går längs Långträsk strand till Nupurbölevägen.

Bland de viktigaste ändringarna i huvudtrafiklederna på området är breddningen av Vichtisvägen till en väg med fyra körfält samt därtill hörande anslutningsregleringar.

Kollektivtrafiken på området sköts med busslinjer. På grund av den spridda bosättningen är det svårt att sköta kollektivtrafiken på ett tillfredsställande sätt.

Teknisk försörjning och övriga specialfunktioner

Bodom träsk och Noux Långträsk fungerar ännu idag som en del av Esbos vattenförsörjning. Ifall man ersätter hela verksamheten vid vattentäkterna i Bodom och Dämman med råvatten från Päijänne, kommer dessa att tas ur bruk.

Den i generalplanens del II ingående Rojärv med sina bäckar som rinner ut i Noux Långträsk samt åkerslätterna i Backby och Rödskog som ingår i del I är närskyddsområden för vattentäkterna. Fjärrskyddsområdet omfattar hela den nordvästra delen av Esbo ända upp till Stora Majalam och Lilla Majalam som hör till Noux Långträsk källområden samt Luks område ända till norra sidan av Vichtisvägen. Dessutom sträcker sig skyddsområdet för grundvatten i Lahnus delvis in på generalplaneområdet för del II. Härvid bör man vid byggandet beakta de krav som vattenskyddet ställer.

De områden i Norra Esbo som upptas i den centraliserade vattenförsörjningen, bl.a. Rävkärr och Lahnus är belägna utanför generalplaneområdet. Vattenförsörjningen för det byggnadsbestånd som blir utanför (byområdena och fritidsbebyggelsen) bör skötas särskilt för varje fastighet eller med lokala regleringar.

Tre reserveringar för Post- och televerkets stödpunkter finns på planområdet.

Service och rekreation

Den på generalplaneområdet befintliga servicen är nästan enbart rekreationsfunktioner som betjänar hela huvudstadsregionen. Den gräns som stadsfullmäktige fattade beslut om, går genom områdena så, att trots att vidsträckt friluftsområden ingår i denna del II av generalplanen, de egentliga friluftscentra, där servicen finns, ligger inom generalplanens del I. Till rekreationstjänsterna hör bl.a. Luk friluftscentrum samt friluftscentra i Oitans, Brobacka och Pirttbacka, Solvalla idrottsinstitut osv. Målsättningarna på riksnivå beträffande området förutsätter bl.a. att man vid utvecklandet av området koncentrerar servicen till de existerande servicepunkterna och i anslutning till byggnadsområdena.

Jord- och skogsbruk

Skogsbruket har trätt tillbaka till förmån för övriga markanvändningsformer. I områdets norra del finns i anslutning till odlingsområdena även vidsträckt skogsområden och där finns också renodlade skogsbruk. Åkrarna i Tackskog och Vällskog odlas av arrendatorer.

Tryggande av verksamhetsförutsättningarna för jord- och skogsbruket är viktigt förutom för produktionen även för en vårdad landskapsbild.

Redan i det förra skedet av generalplanearbetet hade även privata skogar inom Noux sjöplåtåområde antecknats som rekreationsområden.

Dessutom beslöt stadsfullmäktige 19.1.1994 ändra största delen av de M-områden inom generalplaneområdet där huvudsakligen idkats skogsbruk till naturskydds- eller rekreationsområde. På grund av anmärkningarna har stadsstyrelsen 9.1.1995 ändrat en del av dessa på nytt till jord- och skogsbuksområden, dock utan byggnadsrätt för glesbebyggelse.

Skogsvårdsprinciper

Generalplan för Esbos norra delar, del II skogsvårdsprinciper som avses i de generalplanebestämmelser som rör rekreationsområden (V1) samt jord- och skogsbruksområden (MT och MM).

Generalplanebestämmelser

Enligt generalplanebestämmelserna för rekreationsområden (V1) samt jord- och skogsbruksområden (MT och MM) är trädfällning beroende av tillstånd så som i 124 a § ByggL är stadgat. Tillstånd behövs inte om åtgärden överensstämmer med skogsvårdsplaner som uppgjorts enligt principerna i de skogsvårdsanvisningar som godkänts av stadsstyrelsen.

I punkten "Allmänt" i generalplanebestämmelserna konstateras bl.a. att generalplanekartan och generalplanebestämmelserna kompletteras av de skogsvårdsanvisningar som stadsstyrelsen godkänt.

Skogsvårdsplanen och dess tillämpning i åtgärdstillståndsförfarandet

Med den i planbestämmelserna för områdena V1, MT och MM i generalplanen för Esbos norra delar, del II, nämnda skogsvårdsplanen avses ett av Helsingfors skogsnämnd godkänt dokument som beståndsfigurvis beskriver lägenhetens hela trädbestand.

I skogsvårdsplanen bör åtminstone ingå en figurvis beskrivning av växtplatsen, beståndets trädslagsförhållanden och ålder samt anteckning om eventuella värdefulla naturobjekt.

Av skogsvårdsplanen framgår förslagen till skogsbehandling figurvis.

Till planen hör en på grundkarta baserad dupliceringsbar figurkarta i skala 1:10 000.

Skogsvårdsplanen är inte ett offentligt dokument.

Uppgörande av skogsvårdsplan är frivilligt. Den kan användas enligt eget övervägande av skogsägaren för att ersätta förfarandet vid ansökan om åtgärdstillstånd (124 a § ByggL) eller som dokument i samband med tillståndsförfarande.

Den av skogsnämnden godkända skogsvårdsplanen skall föreläggas stadsplaneringsnämnden för justering, om man i avsikt som framgår av generalplanebestämmelserna V1, MT och MM önskar åberopa att den överensstämmer med principerna i de skogsvårdsanvisningar som stadsstyrelsen godkänt. I detta fall blir skogsvårdsplanen en offentlig handling till de delar som behandlingen gäller.

Skogsvårdsplanerna skall härvid tillställas stadsplaneringschefen, under vars ledning stadsplaneringscentralen, miljöcentralen och fastighetscentralen granskar huruvida planerna överensstämmer med de skogsvårdsprinciper som stadsstyrelsen godkänt. Beslutet med anledning av granskningen fogas till skogsvårdsplanen och meddelas byggnadstillsynscentralen för kännedom.

Om det vid granskningen förekommer oenighet om planen eller om planerna inte anses överensstämma med skogsvårdsanvisningarna skall granskningsärendet föreläggas stadsplaneringsnämnden för avgörande. I annat fall antecknar stadsplaneringsnämnden ärendet för kännedom.

Stadsplaneringsnämndens beslut i ärendet rörande granskning av skogsvårdsplanen meddelas byggnadstillsynscentralen för kännedom.

Meddelande om inledande av åtgärd enligt den granskade skogsvårdsplanen skall tillställas byggnadstillsynscentralen.

Skogsordlista

I skogsvårdsplanerna, vid tillämpningen av nedanstående skogsvårdsanvisningar, vid behandlingen av åtgärdsansökningar enligt 124 a § ByggL och vid genomförandet av generalplanen skall skogsordlistan i bilaga 1 användas för undvikande av oklarheter och tolkningssvårigheter.

SKOGSVÅRDSANVISNINGAR

I skogsvården skall följas de skogsvårdsanvisningar som getts av skogscentralerna Tapio och Skogskultur åren 1989 och 1994.

Om gällande rätt eller de nämnda skogscentralernas rekommendationer ändras tillämpas gällande stadganden och rekommendationer.

Utöver skogscentralerna Tapios och Skogskulturs ovannämnda skogsvårdsrekommendationer skall i skogsbehandlingen tillämpas följande med anvisningarna överensstämmande principer:

1. Man skall fästa extra uppmärksamhet vid speciella objekt och särdrag i landskapsbilden och landskapsstrukturen och vid den vårdande principen för användningen, vilket innebär att man upprätthåller, vårdar och förstärker särdragen.

Förklaring och precisering

Speciella objekt är strandskogar, små uddar, stränder vid smärre vattendrag såsom bäckar och källor, skogskanter (bebyggelse, vattendrag, torvmarker), skogsdungar samt skogar i höjdlägen, skogbeklädda berg och backar eller andra i landskapet speciellt synliga objekt.

Beträffande objekt som är känsliga med avseende på landskapsbilden eftersträvas en naturlig förnyelse. Bergsklackar lämnas i allmänhet orörda och på högt belägna områden skall skogssiluetten vara sammanhängande. Vid förnyelse i kuperad terräng tar man till vara de möjligheter som terrängen ger och förnyelseytorna avgränsas om möjligt i riktning med branterna.

Strandskogarna skall behandlas varsamt och utvecklas så att man beaktar och upprätthåller deras egenart, växtzoner och artrikedom. Behandlingen av strandskogarna skall ske utgående från skogens naturliga växtförhållanden. Avgränsningen skall grunda sig på allmänna ståndortsfaktorer och bl.a. utgå från strand- och terrängformer, lutningsförhållanden, väderstreck och fuktighetsförhållanden.

Vyer som öppnar sig mot vattendrag, torvmarker o.dyl. samt landskapsmässigt värdefulla terrängformer är viktiga att beakta speciellt i skogar som är avsedda för rekreation och friluftsliv.

Skogsvårdsrekommendationer som i anslutning till statsrådets principbeslut (20.12.1990) om strandskyddsprogram getts av skogscentralerna Tapio och Skogskultur och som speciellt gäller strandskogar ingår i bilaga 2.

Man strävar efter en mångfald i skogsbilden genom naturenlig trädslagsvariation och genom att bevara smarre asp-, al-, en- och andra likartade bestånd.

2. Vid skogsförnyelse rekommenderar man alltid en naturlig förnyelse om sannolikheten är stor att förnyelsen lyckas inom en rimlig tid.

Förklaring och precisering

I allmänhet ändrar en naturlig förnyelse landskapsbilden mindre än skogsodlingen.

Den naturliga förnyelsen tar likväl en längre tid och i vissa fall kan förnyelseskedet bli oskäligt långt. Det är skäl att undvika en naturlig förnyelse om en önskad trädart inte finns i tillräcklig mängd för fröproduktion eller om frö- eller skärnträden anses vara alltför utsatta för stormskador.

3. På förnyelseområdena lämnas om möjligt i viss mån träd från föregående trädgeneration. I regel omfattar ett kalhygge högst 2 ha.

Förklaring och precisering

Stora sammanhängande kalhyggen förstör olika organismers livsmöjligheter, förfular landskapsbilden och försvårar i hög grad rekreationsanvändningen.

Överståndarna på förnyelseytorna är viktiga förutom för landskapsvärden även för skogsnaturens olika organismer. Av dem kan nämnas hackspett och hålbbyggare, flygekorre samt svamp-, lav-, och insektarter som lever i gamla, murkna eller döende träd.

Aspöverståndarna hör till de viktigaste träden med tanke på skogsnaturens mångfald. Man kan emellertid inte alltid lämna asp på förnyelseytorna eftersom den som mellanvärd för en sjukdomsalstrande svamp kan främja uppkomsten av knäckesjuka i tallplantbestånd.

Det är omöjligt att ge exakta anvisningar om antalet träd som skall sparas, därför att antalet värdefulla träd kraftigt varierar mellan olika förnyelseytor.

De värdefullaste överståndarna är asp, sälg, ädla lövträd, björk samt gamla grova tallar och grovfuror.

Skogsägaren får inte åsamkas oskälig olägenhet av att träd kvarlämnas.

4. Vid markberedning används en för området lämplig metod som samtidigt är så skonsam som möjligt.

Förklaring och precisering

En kraftig markberedning försvårar i hög grad rekreationsanvändningen samt förstör undervegetationen och äventyrar därigenom bevarandet av naturens mångfald.

Karga, sorterade momarker, bergbundna och synnerligen steniga marker samt lundar markbereds inte.

Vid vattendrag lämnas en ca 25 m bred skyddszon som inte markbereds.

För att förhindra erosion eller att näringsämnen och fasta substanser förs ut i vattendragen skall man speciellt fästa uppmärksamhet vid att på kuperade områden välja rätt markberedningsmetod och -riktning.

Hyggesplogning utförs inte.

5. Avverkningstidpunkten skall väljas så att marken och organismerna skonas så mycket som möjligt.

Förklaring och precisering

Genom att driva ut virket på vintern förhindrar man terrängskador på mjuka marker

6. Vid virkesdrivning väljer man om möjligt tidigare körstråk. Endast av tvingande skäl tillåts anläggning av skogsbilvägar enligt en särskild plan.

Förklaring och precisering

Skogsbilvägarna förorsakar bestående förändringar i skogen och ger upphov till en ökad störande motorfordonstrafik. Skogsbilvägnätet i Norra Esbo är tämligen tätt och tillräckligt omfattande.

För anläggning av en skogsbilväg krävs åtgärdstillstånd enligt 124 a § Byggl (jfr punkt 4 i generalplanebestämmelse V1 samt punkt 3 i generalplanebestämmelserna MT och MM).

7. Naturminnen och platser som är kända livsmiljöer för djur och växter som nämns i "Betänkande av kommissionen för övervakning av hotade djur och växter" skall beaktas vid skogliga åtgärder.

Förklaring och precisering

Senaste betänkande av kommissionen för övervakning av hotade djur och växter är 1991:30.

Markägaren får inte åsamkas betydande olägenhet eller oskäligen ekonomisk belastning av att hotade arter beaktas.

Livsmiljöerna för hotade arter kan ändras. Om en hotad art påträffas på ett område som berörs av skogsvårdsplanen skall planen ändras i enlighet med detta innan åtgärder vidtas.

8. Skogsgödsling endast i syfte att öka tillväxten rekommenderas inte. Det är närmast vitaliseringsgödsling som kan komma i fråga.

BILAGA 1

Arbetsgruppens förslag till skogsordlista som skall bifogas till skogsvårdsprinciperna.

KALAVVERKNING

Avverkning som hör samman med förnyelse av skog då man före planteringen eller sådden avlägsnar trädbeståndet från området i sin helhet (jfr odlingsavverkning).

SPECIALAVVERKNING

Används om kalavverkning av skog som inte har uppnått ålder för förnyelse. I den här betydelsen hör specialavverkning endast samman med en ändring av jorddispositionsslaget, t. ex. avlägsnande av trädbestånd för byggnader eller ellinje.

I undantagsfall används termen även för traditionell gallring som utförs på rent landskapsvårdande grunder t.ex. i parkskogar.

KANT- OCH TEGHUGGNING

Skogsförnyelsemetod där skogen huggs kal i tegar. Den kvarblivande kantskogen sprider frö till det kalavverkade området.

BESTÅNDSVÅRDANDE AVVERKNING

Till beståndsvårdande avverkningar räknas avlägsnande av överståndare och gallringsavverkningar.

SKOGSODLING

Förnyelse av skog antingen genom plantering eller sådd.

ISTÅNDSÄTTNINGSAVVERKNING

Avverkning i samband med dikning på torvmark som delvis omfattar avlägsnande av överståndare och delvis gallringsavverkning. Efter gallringen kvarstår på torvmarken de bästa och mest utvecklingsdugliga träden.

NATURLIG FÖRNYELSE

Resultatet av naturlig förnyelse är en ny trädgeneration som uppkommer av självsådd. För att plantsättning skall kunna ske bör tallbestånd vanligen avverkas i en gles fröträdsställning. Granen fordrar avverkning i lågskärm- eller högskärmställning.

AVVERKNING I FRÖTRÄDSSTÄLLNING

Avverkning som tillämpas vid förnyelse av tall då man på moar av lingontyp och ljungtyp kvarlämnar 50-150 fröträd per hektar.

AVVERKNING I SKÄRMSTÄLLNING

Avverkning som tillämpas vid naturlig förnyelse av gran då man på en hektar kvarlämnar 100-300 skärmträd för att skydda befintliga plantor från gräs eller för att hindra gräset från att bli alltför frodvuxet.

FÖRNYELSEAVVERKNING

Avverkning som görs för att förnya skogen, dvs. för att få en ny trädgeneration.

VITALISERINGSGÖDSLING

Gödsling med vilken man försöker förbättra skogens hälsotillstånd, t.ex. gödsling med vilken man försöker minska störningarna i näringsbalansen i skogsmarken.

LJUSHUGGNING

Avverkning i slutet av det beståndsvårdande skedet för att den naturliga plantsättningen av gran skall kunna börja. Vid den här avverkningen rensar man bort undertryckta granar som stör plantsättningen och efter avverkningen återstår 300-500 trädstammar per hektar.

AVVERKNING AV ÖVERSTÅNDARE

Avlägsnande av frö- och skärmträd från ett säkert plantbestånd.

Vid sidan av detta rekommenderas skogsordlistan i Skogsbrukets Handbok, Skogscentralen Skogskultur.

BILAGA 2

SKOGSVÅRDSREKOMMENDATIONER SOM SPECIELLT GÄLLER STRANDSKOGAR

Vid behandlingen av strandskogar beaktas särskilt följande principer som ansluter sig till de allmänna skogsvårdsrekommendationerna för privatskogar:

Landskapsmässigt viktiga strandskogar behandlas med särskilt omdöme

Behandlingsfigurerna i strandskogar rekommenderas bli avgränsade efter lämpliga terrängformationer. Vid planeringen av avverkningar borde de möjligheter som terrängen erbjuder användas, så att landskapet bevaras enhetligt. Bredden på strandzonen skall helst vara så stor, att den bildar en klar behandlingsenhet.

På strandzonen kvarställs gärna så mycket lövträd som möjligt. För landskapet och många djur- och växtarter är lövträd och undervegetationen ofta viktiga, varför det är skäl att undvika onödig röjning av dessa.

Naturlig förnyelse med hjälp av tät fröträds- eller skärmställning eftersträvas alltid när förutsättningar för självsådd finns. Vidsträckta kalavverkningar i strandskogarna rekommenderas inte. Landskapsträd rekommenderas bli kvarlämnade på förnyelseområdena.

Av landskapsskäl kan det vara befogat att förlänga omloppstiden och att gallra förnyelsemogna bestånd.

På områden som ur naturskydds- eller landskapssynvinkel är särskilt betydande kan ett bestånd som har låg avkastning anses utvecklingsdugligt.

Små holmar och uddar borde inte kalavverkas. De minsta öarna undantas helst helt från alla avverkningar.

Speciell uppmärksamhet fästs vid miljön kring strandklippor och sandstränder. Bergbundna tvinmarker behandlas mycket varsamt eller lämnas i naturtillstånd. Landskapsmässigt värdefulla trädindivider som avviker från den normala skogsbilden rekommenderas bli kvarställda.

Gödning, kemisk slybekämpning eller kraftig markberedning borde undvikas.